

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Analýza přesilových her a oslabení pět na tři
v utkáních první ligy ledního hokeje v sezóně 2005/2006**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

PaeDr. Tomáš Perič, PhD.

Zpracoval:

Radek Hlavatý

Praha, duben 2006

Souhrn

Název práce: Analýza přesilových her a oslabení pět na tři v utkáních první ligy ledního hokeje v sezóně 2005/2006.

Title of the work: Analysis of Power Play and Playing Two Men Short in the First League Ice Hockey Matches in the Season 2005/2006.

Cíl práce: Cílem práce je vytvořit analýzu přesilových her a oslabení 5 – 3 všech našich prvoligových mužstev a určit, které používané vzorce jsou nejúspěšnější z hlediska útoku a obrany.

Metody: Při zpracování této práce byla použita metoda pozorování, kdy jsme z pořízených videozáznamů analyzovali přesilové hry a oslabení 5 – 3. Zjištěné údaje jsme dále doplnili informacemi získanými z dotazníků a statistickými údaji.

Výsledky: Analyzovali jsme 232 přesilových her 5 – 3, ve kterých padlo 49 gólů z celkového počtu 370 přesilových her 5 – 3, ve kterých padlo 67 gólů. Nejúspěšnější vzorce zakončení jsou znázorněny v této práci, při bránění bylo nejúspěšnější rozestavení 1 – 1 – 1 bránících hráčů.

Klíčová slova: Přesilová hra, oslabení. Hra v početní převaze, hra v oslabení.

Summary

Title of the work: Analysis of Power Play and Playing Two Men Short in the First League Ice Hockey Matches in the Season 2005/2006.

The aim of the thesis: The thesis focuses on the analysis of the power play and playing two men short (penalty killing 5:3) from the point of view of attack and defence in all our first league teams. Another aim is to determine which patterns of the game conclusion and defence are the most successful.

Methods: The method of observation was used in the analysis of video records, the research was completed by statistical data and information gained from questionnaires.

Results: 232 power plays 5:3 were analyzed, in which 49 goals were scored, and 67 goals were scored in 370 power plays 5:3. The most successful patterns are mentioned in this work, the position of defending players 1 – 1 – 1 appeared to be the best in the defence play.

Key words: Power play, penalty killing, playing two men short.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použil jsem pouze literaturu uvedenou v seznamu bibliografické citace.

V Pcherách dne 13.4.2006

Radek Hlavatý

Touto cestou bych chtěl poděkovat všem, kteří se na této práci podíleli. Děkuji panu Kudrnovi, Novákovi a Palivcovi za pomoc při zpracování videozáznamů, dále pak panu Kuchlerovi, Fořtovi, Klimešovi, Popelovi, Píchalovi, Hakenovi a Paškovi za pomoc při zajišťování videozáznamů. Dále bych chtěl poděkovat panu Mgr. ing. Miloši Fialovi a panu PhDr. Milanu Korbelovi za odbornou pomoc při psaní této práce. Děkuji PaedDr. Tomáši Peričovi, PhD. za odborné připomínky při vedení této diplomové práce a v neposlední řadě bych chtěl poděkovat své rodině, která mi poskytla dobré podmínky pro studium a po celou dobu mě podporovala.

Souhlasím se zapůjčením své práce ke studijním účelům. Prosím, aby byla vedena přesná evidence vypůjčovateli, kteří musí pramen převzaté literatury řádně citovat.

[illegible]

Obsah:

1. Úvod.....	str. 1
2. Teoretická východiska.....	str. 3
2. 1. Přesilová hra.....	str. 3
2. 1. 1. Přesilová hra 5 – 4.....	str. 7
2. 1. 2. Přesilová hra 5 – 3.....	str. 9
2. 1. 3. Přesilová hra 4 – 3.....	str. 10
2. 1. 4. Přesilová hra 6 – 5.....	str. 11
2. 2. Zásady a kritéria pro úspěšné zvládnutí přesilové hry.....	str. 11
2. 3. Zásady pro trenéry při nácviku přesilové hry.....	str. 12
2. 4. Metodický postup při nácviku.....	str. 13
2. 5. Oslabení.....	str. 14
2. 5. 1. Oslabení 4 – 5.....	str. 15
2. 5. 2. Oslabení 3 – 5.....	str. 19
2. 5. 3. Oslabení 3 – 4.....	str. 20
2. 5. 4. Oslabení 5 – 6.....	str. 21
2. 6. Zásady a kritéria pro úspěšné zvládnutí oslabení.....	str. 21
3. Formulace problému.....	str. 22
4. Metodologie	str. 23
4. 1. Cíl práce.....	str. 23
4. 2. Úkoly Práce.....	str. 23
4. 3. Metodika práce.....	str. 24
4. 4. Diskuse k metodologii práce.....	str. 28
5. Výsledková část.....	str. 30
<i>a) Analýza videozáznamů</i>	
5. 1. Popis statistického souboru.....	str. 30
5. 2. Způsoby pronikání do útočného pásma.....	str. 30
5. 3. Hra v útočném pásmu.....	str. 32
5. 3. 1. HC Slovan Ústí nad Labem.....	str. 34
5. 3. 2. HC Berounští Medvědi.....	str. 36
5. 3. 3. HC Dukla Jihlava.....	str. 37
5. 3. 4. SK Horácká Slavia Třebíč.....	str. 38

5. 3. 5. KLH Chomutov.....	str. 39
5. 3. 6. Havířovská hokejová společnost.....	str. 40
5. 3. 7. HC Kometa Group Brno.....	str. 41
5. 3. 8. HC VČE Hradec Králové.....	str. 42
5. 3. 9. HC Sareza Ostrava.....	str. 43
5. 3. 10. HK Jestřábi Prostějov.....	str. 44
5. 3. 11. BK Mladá Boleslav.....	str. 45
5. 3. 12. HC Olomouc.....	str. 46
5. 3. 13. SK Kadaň.....	str. 47
5. 3. 14. KLH Vajgar Jindřichův Hradec.....	str. 48
5. 4. Závěry z analýzy přesilových her 5 – 3.....	str. 49
5. 5. Rozbor oslabení 3 – 5 mužstev první ligy.....	str. 50
5. 5. 1. Vzorové rozestavení 1 – 2 v oslabení.....	str. 51
5. 5. 2. Vzorové rozestavení 2 – 1 v oslabení.....	str. 52
5. 6. Závěry z analýzy oslabení 3 – 5.....	str. 53
<i>b) analýza dotazníků</i>	
5. 7. Rozbor dotazníků.....	str. 54
6. Diskuze.....	str. 56
7. Závěry.....	str. 59
8. Použitá literatura a prameny.....	str. 60
9. Seznam zkratk.....	str. 61
10. Přílohy.....	str. 62
10. 1. Celková analýza přesilových her 5 – 3.....	str. 62
10. 2. Celková analýza oslabení 3 – 5.....	str. 63
10. 3. DVD – přesilové hry 5 – 3, první liga, ročník 2005/2006.....	str. 64

1. Úvod

Lední hokej patří v České republice mezi nejúspěšnější a společně s fotbalem mezi nejpobulárnější sporty. Během vrcholných akcí dokáže stmelit celou naši společnost. Pro většinu malých chlapců je snem stát se hokejovou hvězdou a alespoň jednou zažít ovace a slávu našich reprezentantů, které například po vítězství na olympijských hrách v Naganu přivítalo plné Staroměstské náměstí nadšených fanoušků. To jsou momenty, které k hokeji přivádí stále větší množství mladých chlapců, kterým se pod vedením našich kvalitních trenérů může splnit jejich sen...

K vítězství v hokejovém utkání je vždy zapotřebí vstřelit minimálně o jeden gól více než soupeř (Pro slovo gól je synonymum slovo branka, v této práci budeme slovem branka označovat pouze konstrukci branky a slovem gól situaci, kdy kotouč skončí v brance a znamená změnu stavu v utkání). Většina družstev má svůj herní systém založen na velmi dobré obraně, disciplíně a propracované taktice a tak je stále těžší se prosadit. Hokej je stále rychlejší a agresivnější, tím pádem dochází k většímu množství nedovolených zákroků, za které rozhodčí hráče vylučují. V této sezóně navíc velmi stoupl počet vyloučených hráčů z důvodu nového trendu posuzování nedovolených zákroků, kdy jsou hráči trestáni i za náznak „faulu“. Přesilová hra potom poskytuje velkou šanci ke vstřelení gólu a rozhodnutí vyrovnaného utkání, navíc dobře sehraená přesilová hra může dobře zapůsobit na psychiku hráčů a povzbudit je do dalšího průběhu utkání. Hra v početní výhodě může být o jednoho, dva nebo výjimečně i o tři hráče (jestliže družstvo v dvojnásobné početní výhodě odvolá brankáře). Nejčastěji se v ledním hokeji vyskytuje přesilová hra pět na čtyři. Velkou možností, kdy vstřelit gól, nabízí přesilová hra pět na tři. Pro obě družstva je velmi psychicky náročná, družstvu v přesile umožňuje vstřelit gól a družstvu v obraně umožňuje zvednout si sebevědomí. Uvádí se nepsané pravidlo, že družstvo, které využije početní výhodu o dva hráče, tak v zápase zvítězí.

Výše uvedená situace mě vždy zajímala nejen jako studenta, ale i jako aktivního hráče ledního hokeje prvoligového mužstva. Zajímalo mě, jak nejlépe tuto situaci zakončit a zároveň, jak ji nejlépe bránit. Obě dvě tyto situace – přesilová hra a oslabení, vyžadují patřičnou tréninkovou přípravu. V dnešní době je známo již velké množství variant přesilové hry, ale na druhé straně se zlepšuje i obrana proti ní.

Tématem naší diplomové práce je zjistit, který vzorec je nejúčinnější z hlediska útoku, a který z hlediska obrany. Uvedená výkonnostní úroveň byla mnou zvolena i z toho důvodu, že co se týče tréninkového a zápasového zatížení, není rozdíl mezi naší první ligou a extraligou. K první lize existuje dostatek materiálů, které lze statisticky zpracovávat a v neposlední řadě jsem si uvedenou výkonnostní úroveň zvolil z toho důvodu, že jsem několik let hráčem prvoligového mužstva, pravidelně nastupuji k přesilovým hrám i oslabením a tak mohu výsledky doplnit vlastními postřehy a zkušenostmi. Vybral jsem sezónu 2005-2006, kdy došlo k přísnějšímu posuzování nedovolených zákroků, čímž stoupl počet přesilových her a jejich vliv na výsledek utkání. Výsledky této práce jsou platné pro první hokejovou ligu v České republice a dají se použít pro všechny hokejové družstva na vrcholové úrovni.

Struktura diplomové práce vychází z metodologie psaní vědeckých prací. Obsah teoretické části je volen tak, aby postihoval problematiku tématu z několika pohledů.

Přílohou této práce je i DVD s využitými a nevyužitými přesilovými hrami 5 – 3 z ročníku 2005/2006 první hokejové ligy. Na DVD jsme nezařadili záznamy, na kterých byla špatná kvalita obrazu a ty přesilové hry, které trvaly příliš krátkou dobu a útočícímu mužstvu se nepodařilo proniknout ani do útočného pásma.

1. Teoretická východiska

2. 1. Přesilová hra

Přesilová hra (dále jen PH) je systém útoku proti zónové obraně 2 – 2, 1 – 2, 1 – 1 – 2, atd. V dnešním hokeji hraje každé družstvo v utkání průměrně 3 – 6krát přesilovou hru. Díky novému trendu posuzování nedovolených zákroků však nejsou výjimkou zápasy, kdy dochází k vyloučení i 12ti hráčů na obou stranách. Může mít podobu 5 – 4, 5 – 3, 4 – 3, 6 – 4, 6 – 3, 6 – 5. Poslední tři formy jsou spíše výjimečné (Kostka 1984).

Časová účinnost přesilové hry je v průměru do 20 %. Znamená to, že přibližně 80 % času je promarněno. Stálý nácvik a trénink tak mají své opodstatnění. Přihrávání bez tlaku na branku je pro soupeře výhodné, pro útočící mužstvo neefektivní (Bukač 2005).

Uvedené procento úspěšnosti přesilové hry však naznačuje, že využití této výhody není jednoduchou záležitostí. Dobře zvládnutý systém zónové obrany dává oslabenému družstvu velkou šanci ubránit přesilovou hru soupeře. Současně je třeba konstatovat, že jsou velké rezervy v přístupu hráčů a družstev k přesilové hře.

Zatímco hráči oslabeného družstva nastupují ke hře v oslabení s jednoznačným odhodláním nedostat gól a bojují ze všech sil, nastupují mnozí hráči k přesilové hře s vědomím výhody početní převahy, hrají bez potřebného úsilí a pevné vůle skutečně gólu dosáhnout.

Úspěšná realizace systému přesilové hry je podmíněna těmito zásadami:

1. Získat kotouč při vhazování.
2. Proniknout rychle a bezpečně do útočného pásma (dále jen ÚP).
3. Vnutit soupeři v útočném pásmu svoje pojetí hry a narušit kompaktnost zónové obrany.
4. Vyvinout takový tlak na soupeře, který ho uvede do pasivní defenzívy a zabráni mu vyvézt nebo vyhodit kotouč z obranného pásma (Kostka 1984).

Struktura průběhu přesilové hry, v celohřišťové kontinuitě je PH rozfázována na:

- Vhazování
- Založení
- Pronikání, popř. reorganizování průniku
- Vzorové usídlení
- Tvorba zakončení

Vhazování zejména v ÚP je pro účinnost PH významnou skutečností. Při ztrátě kotouče situace obvykle končí vyhozením kotouče a ztrátou až 20 s. Jestliže při vhazování nastane boj o kotouč, nejbližší hráč závazně vypomáhá. Je-li vhazování jednoznačně prohrané, je bezpodmínečné agresivní napadání. Obvykle bránící družstvo přenesse kotouč na slabou stranu. Mužstvo v přesile musí tuto možnost anticipovat. Rychlé zakončení střelbou po vyhraném vhazování je velmi efektivní.

Založení se děje z hloubky obranného pásma (dále jen OP), nebo reorganizací v středním pásmu (dále jen SP). Pro každý útok, tedy i PH, je významná první přihrávka. „Lepší pomaleji, přesně a napoprvé.“ (Bukač 2005)

Lidický (1979) ve své publikaci uvádí tyto nejběžnější způsoby pronikání do útočného pásma:

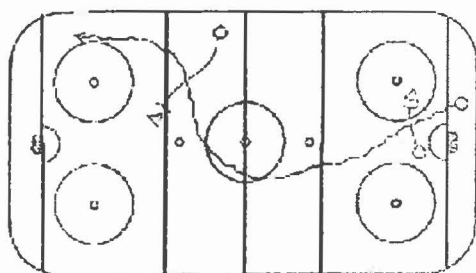
- Individuální akce
- Nastřelení kotouče, jeho získání, příp. vynucení vhazování
- Kombinace s použitím jednoho obránce jako křidelního útočníka (tzv. falešné křídlo)

Při individuálním způsobu proniknutí do útočného pásma musí být hráč s kotoučem výborný bruslař s velmi dobrou technikou hole a předvídavostí. Všichni ostatní hráči musí být v pohybu, aby vážali pozornost bránících hráčů a vytvářeli tak vhodné podmínky pro individuální akci. Hlavním problémem při této akci je přechod přes modrou čáru v útočné polovině. Obvykle se využívá jedna strana hřiště, podle toho, je-li hráč s kotoučem levák nebo pravák. Křidelní útočník na straně hráče s kotoučem najede na osu hřiště tak, že cloní obránce soupeře, čímž vytváří spoluhráči volný prostor pro vniknutí do útočného pásma (obr. č. 1).

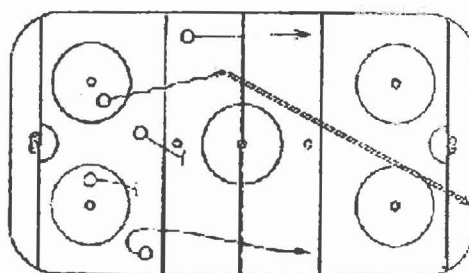
Nejjednodušším způsobem proniknutí do útočného pásma je nastřelení kotouče. Hráč, který jede podél hrazení nahazuje od červené čáry do protějšího rohu kam najíždí v plné rychlosti útočník jedoucí podél druhé strany kluziště, okamžitě ho přijíždí zdvojit další hráč a snaží se získat kotouč, nebo si vynutit vhazování (obr. č. 2).

Dalším způsobem je vniknutí do útočného pásma s použitím obránce jako křidelního útočníka. Levý obránce je s kotoučem za brankou a pravý blokuje před brankou. Levé křídlo zajíždí za branku a přebírá od obránce kotouč, levý obránce najíždí na jeho místo k hrazení. Střední útočník najede obloukem za branku a přebere kotouč od levého křídla, které potom přejíždí na levou stranu za levého obránce. Levý obránce před modrou čarou najede k ose hřiště a cloní obránci soupeře, hráč středu v té chvíli přihraje levému křídlu, které kotouč zaveze do útočného pásma (obr. č. 3).

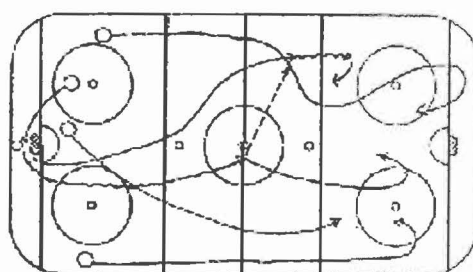
Obr. č. 1 – Proniknutí do ÚP,
individuální akce

Obr. č. 2 – Pronikání do ÚP,
nastřelením kotouče

Obr. č. 3 – Proniknutí do ÚP, přes obránce

Většina současných družstev využívá podobných vzorových principů založených na rozestavení 3 – 2, 3 – 1 – 1 a 1 – 2 – 2. Řešení jsou prováděna ve verzích s hlouběji nebo výše situovanými útočníky. Založení zpravidla provádí obránce s jedním útočníkem a obráncem. První i druhá přihrávka nabízejí různé možnosti. Výhodou rozvíjení útoku je držet před pronikáním kotouč v blízkosti středu. Při nastřelování kotouče je pro znovuzískání výhodné využívat rychlosti hráče nastřelujícího kotouč,

nebo jednoho z útočníků. Jeden, nebo někdy i dva vysunutí útočníci uvolňují prostor pro založení útoku.

Vzorové rozestavení se družstvo v přesile snaží zaujmout co nejrychleji po proniknutí do útočného pásma. Od základního pozičního usazení se rozvíjí kombinační spolupráce a tvorba střeleckých příležitostí.

Tvorba střeleckých příležitostí má vzorové i improvizální rysy. Kombinační vývoj vyúsťuje v koncovce. Tvorba zakončení vychází ze vzorového rozestavení. Hlavní mezihry probíhají na modré čáře a v prostoru za a před brankou. Tvoření finálních řešení má dvě protisměrné základny. Klasickou je modrá čára, ze které vycházejí tvořivé přihrávky obránců. Kompaktnost bránící formace narušuje střelba a průniky od hrazení na střed. Finální přihrávka je výsledkem přečíslení a uvolnění koncového hráče. Druhou základnou je prostor za brankovou čarou. Kontrola kotouče za zády brankáře, brankáře znervózňuje. Krátká cesta napadání vytahuje obránce soupeře od branky. Uvolněný střelecký prostor se využívá pro zakončení.

Problém účinnosti PH tkví v pružnosti a schopnosti realizace kombinačních variant. Vzorový záměr a finální zakončení je tvořeno přihrávkami. Obvodové přihrávky vedou ke koncovce zdlouhavě. Monotónní kombinace a využití číselné převahy mění střelba a pravděpodobnost tečování a dorážení. Po střelbě jsou odražené a volné kotouče důležité body pro změnu tempa a rytmu PH. Oboustranně nadějně možnosti získání kotouče u hrazení narušují soudržnost bránící formace.

Bránící hráči vyražejí do boje o kotouč. Rychle vznikající shlukování hráčů vyžaduje rychlý naslepo provedený přenos kotouče přihrávkami podél hrazení směrem na modrou čáru, nebo za branku. Toto řešení uvolňuje prostor pro přihrávky do střeleckého prostoru. Náhlá změna kombinační rytmizace vyžaduje jednotné chápání. Vzájemné porozumění a rychlé reakce ve formě závěrečné kombinační aktivace je podmíněna nácvikem. Další podmínkou je stabilizace personální účasti útočící formace. Rytmizace přihrávání umožňuje zaujmout správné pozice. Střelba je důležitým bodem pro zrychlení tempa a odlákání soupeře od branky. Přihrávky od modré čáry nebo do prostoru za brankou produkují možnosti přesného a včasného závěrečného zakončení. Postavení praváků, leváků, přihrávání, příjem přihrávek, přesné polohy, pozice hráčů, jejich mobilita a zrychlení činí přesilovou hru nebezpečnou.

2. 1. 1. Přesilová hra 5 – 4

Ze všech možných přesilových her se v utkání nejčastěji objevuje přesilová hra 5-4 (90%). O úspěšnosti přesilové hry rozhoduje spousta zásadních faktorů, ale i spousta maličkostí. Družstvo v oslabení se snaží narušovat hru soupeře po celém kluzišti a tak dochází k zónové obraně 2 – 2, 2 – 1 – 1, 3 – 1 nebo 4 – 0. V současném pojetí vystupuje do popředí rychlý přístup hráčů k soupeři a maximální agresivita.

V dnešní době není výjimkou, že přesilové hry hrají speciální pětice, které jsou složeny pouze pro tento účel. V dobrém družstvu ale musí být tyto pětice minimálně dvě. Každá pětice by měla mít nacvičen jiný vzorec, a to jak pro vniknutí do útočného pásma, tak i pro finální část (Kopecký 2002).

Bukač (2005) rozlišuje tyto základní vzorové rozestavení v ÚP:

- 2 – 1 – 2 (2 – 2 – 1)
- 1 – 3 – 1

Kontrolu kotouče a rychlé přihrávání umožňuje funkční držení hole hráčů. Význam postavení a držení hole obránců a útočníků v podobách rozestavení 2 – 1 – 2 a 1 – 3 – 1 znázorňuje obr. č. 5. Klasické držení hole po ruce obránců na modré čáře a výhodné držení hole útočníků zvýrazňuje:

- rychlé přihrávky při držení hole po ruce,
- přímou střelbu z přihrávky,
- rychlé přenesení kotouče ze silné strany na stranu slabou.

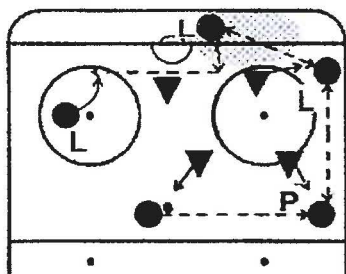
Rozestavení útočné formace, poloha a pohyb kotouče vytvářejí silnou a slabou stranu. Bránící formace vytváří stupňovaně diferenciovaný tlak na pohyb a polohu kotouče.

Rozestavení 2 – 1 – 2

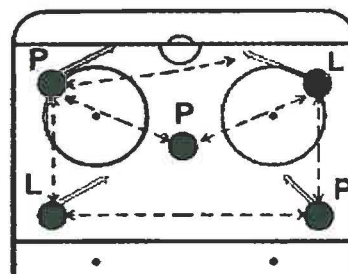
Rozestavení 2 – 1 – 2 je velmi pohyblivé s možnostmi využití pravé i levé strany, modré čáry a prostoru za brankou. Situace, které se v tomto rozestavení vyskytují, znázorňují:

- výhody klasického rozestavení 2 – 1 – 2 (obr. č. 4)
- stálou a vysoce efektivní koncovku vycházející z prostoru za brankou.
- kontrolu kotouče čtyř hráčů podél hrazení a přenesení kotouče (obr. 6)
- kontrola kotouče tří hráčů podél hrazení a přenesení kotouče (obr. 7)

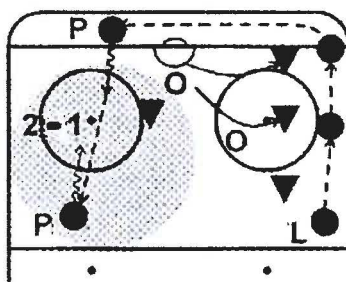
Obr. č. 4 – PH 5 – 4 , výhody
rozestavení 2 – 1 – 2

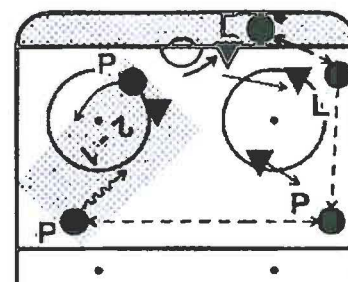
Obr. č. 5 – PH 5 – 4, držení
hole obránců

Obr. č. 6 – PH 5 – 4, kontrola
kotouče a přenesení hry

Obr. č. 7 – PH 5 – 4, přenesení
kotouče mezi třemi hráči

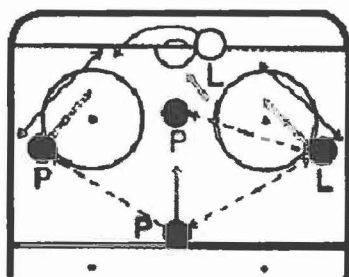

Rozestavení 1 – 3 – 1

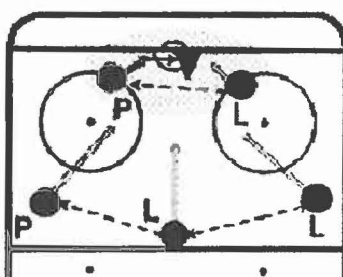
Rozestavení 1 – 3 – 1 se používá ve dvou velmi podobných variantách:

- 1 – 3 – 1 obr. č. 8.
- 1 – 2 – 2 (deštník) obr. č. 9 a obr. č. 10.

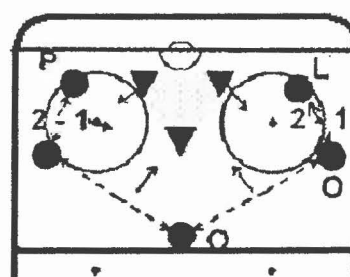
Obr. č. 8 – PH 5 – 4,
rozestavení 1 – 3 – 1

Obr. č. 9 – PH 5 – 4,
1 – 2 – 2 (deštník)

Obr. č. 10 – PH 5 – 4
rozestavení 1 – 2 – 2

2. 1. 2. Přesilová hra 5 – 3

Přesilová hra 5 – 3 nabízí velkou možnost vstřelit gól. Pro obě strany je psychicky náročná. Situace družstvu v přesile umožňuje vstřelit gól, družstvu v obraně prohloubit sebedůvěru.

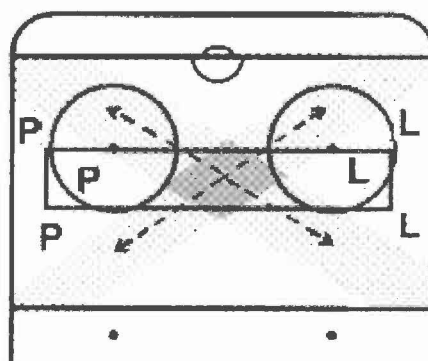
Horský (1970) zdůrazňuje důležitost vhazování při této početní výhodě a způsob, jakým by se mělo hrát. Nejjistější způsob jak získat kotouč je zablokování soupeře hned při vhazování, druhý hráč si bere volný kotouč a přihraje ho dozadu obránci a třetí ihned po vhazování startuje dopředu, pro případ prohraného vhazování.

Při přesilové hře 5 – 3 není díky oslabenému soupeři zavezení do útočné třetiny tolik složité a tak by nemělo docházet k riskování zbytečných kliček před modrou čarou nebo zbytečnému nastřelování kotouče do útočného pásma.

Herní čas bývá zpravidla kratší než dvě minuty. Přes krátkodobé vymezení přesilové hry vyžaduje trpělivost, kombinační přesnost a správný rytmus přihrávání a střelby. Přímé přihrávky, naznačování střelby a pronikání připravují možnosti opakovaného zakončení z přihrávky. Přímé zakončení umožňují střelecké pozice po ruce a diagonální trasy přihrávek (střelbou po ruce rozumíme postavení hráče, kdy hůl směřuje k ose hřiště a tělo k hrazení). Pro tyto přihrávky musí hráči bez kotouče pohybem vytvářet průchodné koridory (obr. č. 11).

Princip vzestupné nebo sestupné diagonální trasy finální přihrávky nutí brankáře k pohybu vpřed, vzad a od tyčky k tyčce. Přímá střelba při přesunu brankáře do protisměru jeho pohybu je i pro vynikajícího brankáře obtížně kontrolovatelná (Bukač 2005).

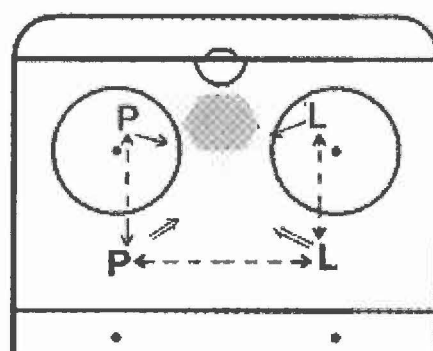
Obr. č. 11 – PH 5 –3, směry přihrávek
pro zakončení po ruce

2. 1. 3. Přesilová hra 4 – 3

Přesilová hra 4 - 3 je částí utkání, kdy v početní převaze je na ploše nejmenší počet hráčů. Volný prostor zvýhodňuje útočící stranu. V zásadě se používá rozestavení 2 – 2 a 1 – 2 – 1. Koncovku rozestavení proti obranné formaci 2 – 1 obvykle tvoří obránci. Obrácené držení holí obránců a sevřený čtverec umožňuje rychlé přihrávání. Rovněž pro zakončení je obrácené držení holí útočníků výhodné (obr. č. 12). Rozestavení 1 – 2 – 1 zpravidla vzniká jako reakce na obranu 2 – 1, tj. vysunutím jednoho obránce vpřed. Kombinace v tomto rozestavení umožňují z nebezpečné vzdálenosti a výhodného úhlu přímou střelu z přihrávky.

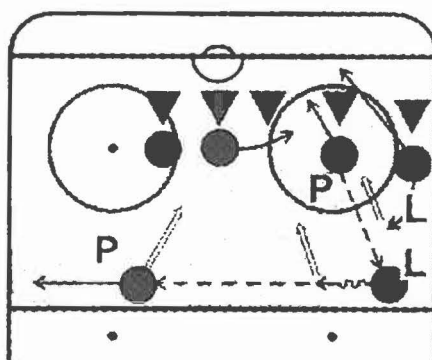
Obr. č. 12 – Vzorové rozestavení
PH 4 – 3

2. 1. 4. Přesilová hra 6 – 5

K úspěchu v této přesilové hře je třeba vyhrávat zdvojené souboje. Přihrát na obránce, střílet, dorážet a tečovat při stálém blokování a odblokování bránících hráčů ve střeleckém prostoru. Možnosti zakončení přesilové hry 6 – 5 po vhazování v útočném pásmu znázorňuje obr. č.13. (Bukač 2005).

Obr. č. 13 – Vzorové rozestavení v
PH 6 – 5 při vhazování v ÚP.

2. 2. Zásady a kritéria pro úspěšné zvládnutí přesilové hry

- dobře vyvážené složení pětky, která bude PH hrát,
- vysoké nasazení, odpovědnost, kázeň a určitá nebojácnost zariskovat v konečné fázi,
- každá pětky by měla mít alespoň dva vzorce pro vniknutí do pásma i pro zakončení,
- spolupráce po celém kluzišti, improvizace a maximální důraz při zakončení,
- nepodcenit protiútok soupeře v oslabení,
- zbytečně neuspěchat zakončení akce, dvě minuty jsou dlouhá doba,
- podle stylu soupeře vhodně zvolit použitý vzorec,
- po ztrátě kotouče zůstat aktivní, tlakem na soupeře se pokusit získat kotouč zpět,
- jeden z hráčů (většinou obránce) by měl celou akci neustále zajišťovat,
- pohybovat se v prostoru před brankou tak, aby bylo možno clonit, dorážet, tečovat,
- vyhrát vhazování a udržet kotouč pod kontrolou,
- zhodnotit stav a parametry ledové plochy.

Těchto několik výše uvedených zásad je shrnuto na základě dlouhodobé praxe několika trenérů a prošlo určitým vývojem, stejně jako celý hokej. Pořadí dodržování zásad však není rozhodující (Kopecký 2002).

2. 3. Zásady pro trenéry při nácviku přesilové hry

Lidický (1979) ve své publikaci uvádí tyto zásady pro trenéry při nácviku přesilové hry:

- „Předem vysvětlí a seznámí hráče se systémem, který chceš nacvičovat (v kabině na maketě) – spolupracuj s nimi,
- Úspěšnost je závislá na kvalitě hráčů, jejich individuálních schopnostech a tvořivosti,
- Zdůrazňuj prvky improvizace, ta nesmí ze hry nikdy vymizet,
- Do hry nasazuj nejkvalitnější pětku,
- Hráče vhodně motivuj, aby přistupovali k nácviku a hře s plnou odpovědností – ne s pocitů převahy,
- Hráč s kotoučem, ale hlavně hráč bez kotouče, musí být v pohybu,
- Proti optimálně provedené přesilové hře není obrany,
- Nacvičuj s každou pětkou jiný systém a jeho varianty,
- Nejen dobrou přihrávkou, ale i individuální akcí je možno narušit kompaktnost obrany soupeře,
- Důležitá je trpělivost trenéra a hráčů, uvědomit si, že dvě minuty je dlouhá doba,
- Nacvičuj jeden základní vzorec, po dokonalém zvládnutí můžeš přidat další vzorec,
- V utkání nasazuj na přesilovou hru hráče, kteří jsou schopni tvořit, reagovat na měnící se situace,
- V tréninku nacvičuj přesilovou hru se všemi hráči – jen tak udržíš motivaci,
- V předzávodním období nacvičuj přesilovou hru 4x v týdnu, v závodním období 2x v týdnu; 1x v měsíci věnuj přesilové hře celou tréninkovou jednotku.“

2. 5. Oslabení

Hlavním cílem hry v oslabení je zabránit soupeři vstřelení gólu. Kombinace protivníka narušuje bruslařská mobilita a šikovní obranná práce holí. Udává se, že i špatně bránící družstva mají úspěšnost okolo 70%. Dobře bránící formace vytváří pro soupeře náročný odpor a těžko překonatelnou překážku, ve které může dominovat brankář.

Brankář může uplatnit svoji dovednost pouze v případě, jestliže hráči v poli vytvoří na soupeře dostatečný tlak. Minimalizovat prostor a čas potřebný pro kontrolu kotouče soupeře je požadavek, při kterém zakončení je stížené a pro brankáře chytatelné. Další povinností brankáře je pomáhat zachycený kotouč z pásma vyhodit, podržet nebo přihrát obránci. Umí-li brankář kotouč vyhodit sám, je to výhodné. Vyhazování kotouče z obranného pásma zvyhodňuje v obraně a přináší:

- možnost střídání,
- ubírá fyzické i psychické síly soupeře,
- snižuje efekt přesilové hry soupeře.

Obránci jsou druhou klíčovou pozicí oslabení. Jejich činnost je založena na zónovém bránění a výpadech na boj o kotouč u hrazení. Výpady k postrannímu hrazení přinášejí rizika. Návrat do výchozí pozice je relativně dlouhý. Výpad k hrazení za brankou je jednodušší. Akce ze základního postavení s výpady určují stupeň agresivity obranné hry. Zachycení směru pohybu soupeře při napadání u hrazení vyžaduje bruslařskou mobilitu. Při zónovém bránění se obránci při přecházení ve střeleckém prostoru nesmějí nechat vyřadit ze hry zablokováním se soupeřem. Volné ruce a volná hůl slouží k možnosti kotouč vypíchnout, zachytit nebo odrazit. Dalším prvkem obranné činnosti je blokování střel pády a skluzu. Pád i skluz jsou úkony, které obránce po rozhodnutí nemůže změnit. Je-li hráč oklamán, je z bránění momentálně vyřazen. Jisté a rychlé vyhození zajišťuje držení hole po ruce. Špatné vyhození kotouče dočasně pozičně vyřazuje bránícího hráče z obranné činnosti. Góly obdržené v tomto případě jsou zbytečné.

Mobilita útočníků pro zachování kompaktnosti bránící formace je základním požadavkem. Šikovní práce s holí zmenšuje šířku koridorů pro přihrávání. Poziční

postavení pro blokování střel od modré čáry a technika pro vyhazování kotoučů z poloh podél hrazení jsou další požadavky na bránící útočníky. Nároky nejsou pouze dovednostní, ale i intelektové. Vynikající hráči v oslabení jsou často i vysoce produktivní v útoku. Využívají anticipace a zkušeností. Další výhodou těchto hráčů je, že dokážou využít chyb soupeře a vstřelit gól v oslabení. Při zakládání přesilové hry soupeře patří k popisu práce útočníků napadání a zpomalování založení útoku soupeře nebo jeho reorganizace ve středním pásmu.

2. 5. 1. Oslabení 4 – 5

Podle Kostky (1984) se při oslabení družstva o jednoho vyloučeného hráče vyskytuje zónová obrana 2 – 2. Přestože se provádí převážně v obranném pásmu, kde je nejčastěji vhazován kotouč po vyloučení provinivšího se hráče, je nezbytné podle zásady postupného bránění ovládat i v tomto případě způsob obrany v útočném a středním pásmu. Bránící družstvo vždy usiluje o přenesení obrany co nejdále od vlastní branky.

Jestliže se kotouč vhazuje do hry ve středním pásmu nebo podaří-li se dostat kotouč z obranného pásma, organizuje bránící mužstvo obranu tak, aby soupeře zabránilo proniknout do svého obranného pásma. Narušování je založeno:

- na aktivní obranně všech čtyř bránících hráčů, kteří neustále intenzivně bruslí a zvětšují tím svůj obranný prostor,
- na obsazování protihráče s kotoučem dříve, než se stačí zorganizovat útok soupeře,
- na zaujetí takového obranného postavení, které znesnadňuje přihrávku ostatním hráčům. Tím se zpomaluje útok a komplikuje proniknutí do obranného pásma.

Obranná činnost hráčů v útočném a středním pásmu

Křídelní útočník, na jehož polovině je kotouč, obsazuje co nejrychleji protihráče s kotoučem. Při obsazování nepřekračuje spojnicí bodu pro vyhazování v útočném pásmu, aby se nenechal vylákat příliš do hloubky k soupeři a neusnadnil mu protiútok. Jeho úkolem je zabránit přímému pronikání s kotoučem, nikoliv získat kotouč. Tento základní úkol určuje způsob obsazování soupeře, ke kterému najíždí tak,

aby ho vytlačil z osy hřiště. Zachovává si stále odstup pro případ, že by soupeř přihrál kotouč. Soupeře napadá jen výjimečně, pokud je reálná možnost získat kotouč nebo ho alespoň vypíchnout. V této činnosti pokračuje až k červené čáře, odkud obsazuje hráče v prostoru u hrazení.

Druhý křídelní útočník obsazuje prostor po vnitřní straně hřiště od protihráče s kotoučem. Neustále bruslí tak, aby byl mezi kotoučem a protihráčem na své polovině útočného pásma. Přejede-li útočník s kotoučem na jeho polovinu, přebírá úkoly svého spoluhráče (obsazuje s odstupem protihráče s kotoučem). Jakmile se soupeř přibližuje k červené čáře, obsazuje prostor na své straně hřiště, pozorně sleduje protihráče bez kotouče v tomto prostoru a současně kontroluje pohyb kotouče.

Obránci obsazují prostor u modré čáry. Zajišťují přitom činnost předsunutých křídelních útočníků. Pohybují se daleko aktivněji než při územní obraně o plném počtu hráčů. To platí zejména pro obránce, který je v prostoru proti brance. Tento obránce neustále krouží vpřed, vzad a stranou, aby obsáhl velký prostor a mohl zde zabránit soupeři v přijetí kotouče.

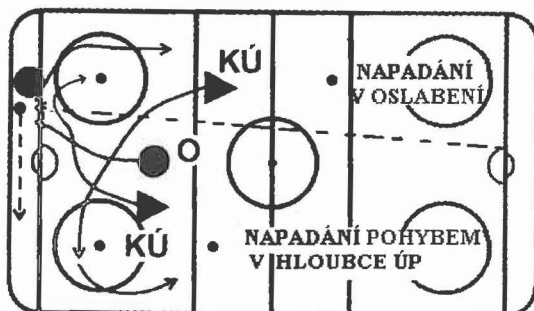
Variantou zónové obrany oslabeného družstva je postavení 1 – 1 – 2 . Nejvíce vysunutý hráč obsazuje soupeře s kotoučem tak, aby ho vytlačoval z osy hřiště. Bránící hráč se snaží vytlačit soupeře s kotoučem k hrazení a tam se pokusí získat kotouč. Další tři hráči zaujímají trojúhelníkové postavení, kterým zajišťují činnost svého protihráče. Pokud se soupeř pokusí přihrát vpřed nebo stranou, je jejich úkolem získat přihrávaný kotouč. Pokud atakovaný hráč odehraje kotouč zpět na opačnou stranu pásma, přejímá funkci obsazujícího hráče druhý útočník a oba bránící útočníci si vymění úkoly.

Při rozvíjení útoku soupeře ustupují obránci jízdou vzad v postavení daleko od sebe a obsazují prostor mezi podélnými spojnicemi bodů pro vhažování. Ustupování přeruší před modrou čarou obranného pásma, kde jeden najíždí obloukem k soupeři, atakuje útočníka s kotoučem, vytlačuje ho stranou k hrazení a snaží se mu znemožnit proniknutí do obranného pásma. (Pohyb hráčů v útočném a obranném pásmu vystihují obr. č. 14 a obr. č. 15).

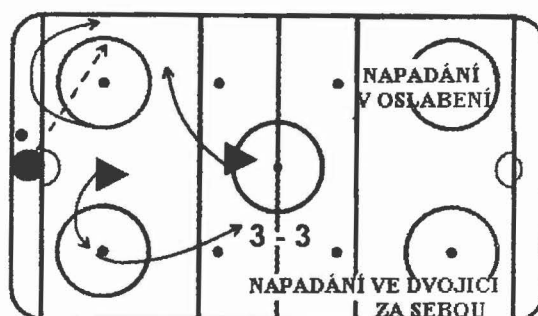
Jestliže se podaří získat kotouč, rozmístí se všichni čtyři hráči ve středním pásmu daleko od sebe a zdržují hru opakovaným přihráváním. Hráč, který přihrál kotouč, okamžitě mění postavení, aby mohl dostat zpětnou přihrávku. Hráč, který obdržel kotouč, startuje do volného prostoru, neriskuje však osobní souboj a přihrává spoluhráči, který je volný. Jiným prostředkem k získání času je individuální akce jednoho hráče, který se neustále uvolňuje s kotoučem v útočné polovině hřiště. Tuto

činnost však vydrží jen krátkou dobu, a proto je výhodnější kombinovat opakované přihrávání a uvolňování celé čtveřice (Bukač, Dovalil 1988).

Obr. č. 14 – Napadání v oslabení 4 – 5

Obr. č. 15 – Napadání ve dvojici za sebou

Obranná činnost hráčů v obranném pásmu

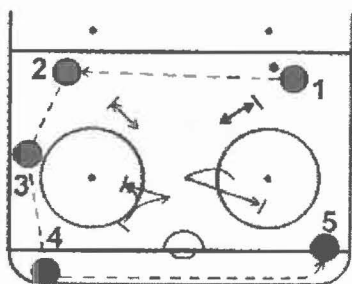
Základní rozestavení hráčů v obranném pásmu je 2 – 2. Formace vzhledem k poloze kotouče a míře agresivity dostává velmi proměnlivé a plošné plastické tvary a shluky. Rozestavení bránících hráčů udržuje jednotu myšlení při poloze kotouče, pozice soupeře a možnosti o kotouč bojovat. Změny v rozestavení určuje:

- rozestavení soupeře (obvodové, s centrální vazbou, v rozích, za brankou),
- poloha kotouče,
- zónový nebo agresivní průběh napadání,
- statický souboj 1 – 1 u hrazení nebo souboj bránícího hráče v jízdě,
- vzdálenost soupeřů bez kotouče od kotouče.

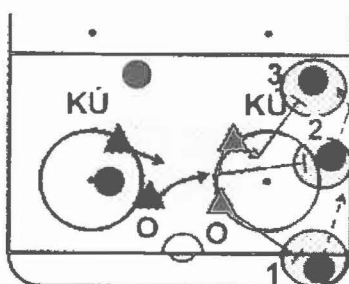
Poloha kotouče umožňuje krytí nejvzdálenějšího soupeře s odstupováním. Výsledkem je zesílení tlaku na soupeře. Kompaktní rozestavení útočícího soupeře v čelné kontrole herního pole umožňuje přihrávání v obvodu bránící čtveřice. Pro soupeře komplikovaná kontrola vzniká při čelném postavení k ohrazení. Vznikají tři základní situace:

- pohyb kotouče v obvodu pásma (obr. č. 16)
- tříbodový tlak na soupeře rozestaveného podél ohrazení (obr. č. 17)
- čtyřbodový tlak na soupeře v pozicích podél ohrazení a za brankou (obr. č. 18)

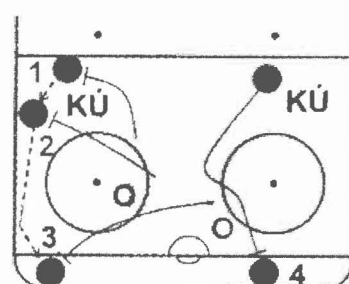
Obr. č. 16 – Oslabení 5 – 4,
pohyb kotouče v OP

Obr. č. 17 – Oslabení 5 – 4,
tlak na soupeře u hrazení

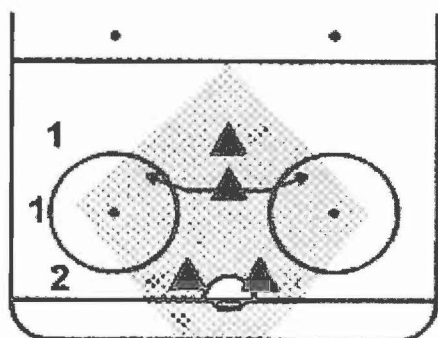
Obr. č. 18 – Oslabení 5 – 4,
tlak u hrazení a za brankou

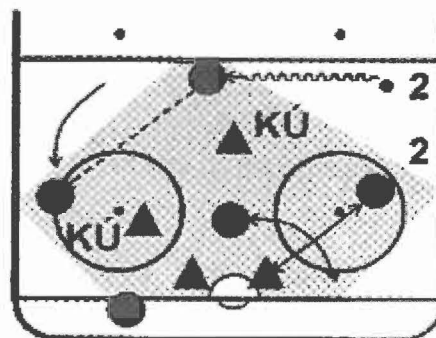
Možností spolupráce proti útočnému rozestavení 1 – 3 – 1 je více. Jako výhodné se jeví přidělit osobní odpovědnost za soupeře bránícím útočníkům. Situační přístupování k volnému soupeři přidělit obránci na jedné straně (obr. č. 19 a obr. č. 20).

Obr. č. 19 – Rozestavení hráčů proti PH 5 – 4

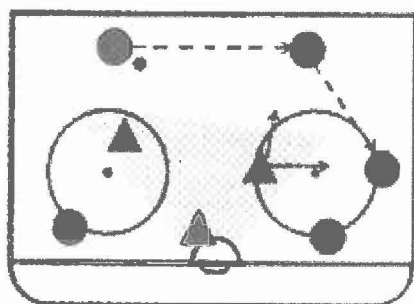
Při rozestavení 1 – 3 – 1, varianta A

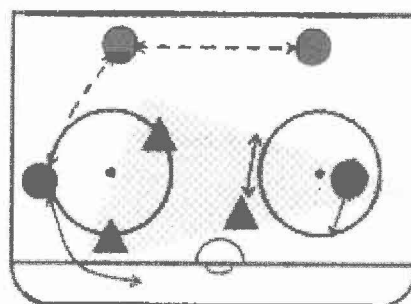
Obr. č. 20 – varianta B

Obr. č. 22 – Oslabení 3 – 5,
vzorec rozestavení 2 – 1

Obr. č. 23 – Oslabení 3 – 5,
vzorec rozestavení 1 – 2

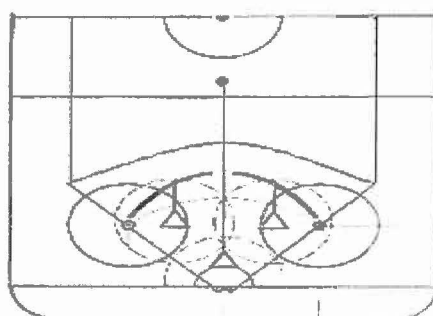
2. 5. 3. Oslabení 3 – 4

Podle Bukače a Šafaříka (1971) je to nejnebezpečnější situace pro oslabené družstvo. Na ledě je velmi málo hráčů, takže soupeř v útoku má dostatek prostoru pro individuální i kolektivní kontrolu kotouče. Hráči se nejvíce soustřeďují na bránění v obranném pásmu. Nejobvyklejší vzorec rozestavení je 1 – 2, které se může změnit na 2 – 1. Rozestavení 1 – 2 je známo jako trojúhelníková formace.

Používá-li mužstvo vzorové rozestavení 1 – 2, tak hráč na vrcholu vytváří poziční tlak na hráče s kotoučem. Přejíždění při neustálých změnách v postavení musí být tak rychlé, aby stačil sledovat kotouč a být na vrcholu trojúhelníkového postavení. Hráči druhé řady (obránci) jsou v postavení před brankou, kde vykrývají tento prostor. Rozestavení 1 – 2 musí být velmi pohyblivé. V případě nutnosti si bránící hráči přebírají soupeře.

Používá-li bránící mužstvo rozestavení 2 – 1, hráči na vrcholu vytlačují pozičním tlakem kotouč k hrazení. Jejich pohyb nemusí být zdaleka tak intenzivní jako u napadajícího hráče v rozestavení 1 – 1. Schéma rozestavení 2 – 1 je na obr. č. 24.

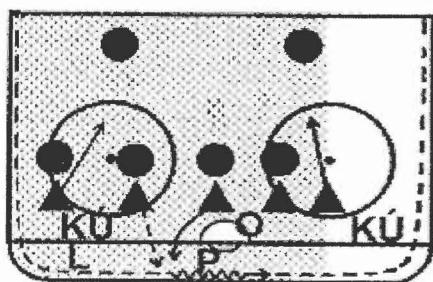
Obr. č. 24 – Oslabení 3 – 4, rozestavení hráčů 2 – 1 v OP

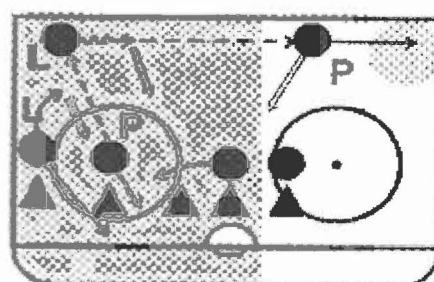
2. 5. 4. Oslabení 5 – 6

Obrana proti přesile v závěru utkání vyžaduje jednoduchost a jistotu. Jistotu pro vhazování kotouče podél hrazení přináší držení hole po ruce. Uzavřenost bránící formace dovoluje soupeři obvodovou kontrolu kotouče, která ubírá čas. Při získání kotouče se jako nejvýhodnější řešení ze všech možností jeví vyhození do útočné poloviny. Možnosti rozestavení na vhazování v obranném pásmu znázorňují obr. č. 25 a obr. č. 26.

Obr. č. 25 - Oslabení 5 – 6, varianta A

Obr. č. 26 – Oslabení 5 – 6, varianta B

2. 6. Zásady a kritéria pro úspěšné zvládnutí oslabení

- Pro každé pásmo musí bránící hráči znát útočnou strategii, i když se zaměřují především na obrannou taktiku,
- Hráči by měli zvládnout kontrolu, držení kotouče u hrazení k získání času, udržení kotouče na holi a vhazování,
- Brankář je důležitou osobou při kontrole hry z důvodu možnosti přikrytí kotouče. Může také ovlivňovat tempo hry v obranném pásmu,
- Hráči by měli být schopni chytat a blokovat střely, důležité je také použití holí pro vykrývání prostoru,
- Bránící hráč musí umět předvídat možný vývoj herní situace a rychle reagovat na změnu,
- Bránící hráči musí vytlačovat soupeře z prostoru před brankou, dále by v oslabení měli hrát nejlepší bruslaři, hlavně co se týká zrychlení a pohyblivosti,
- Pro hru v oslabení by měly být připraveny 2 – 3 čtveřice,
- Vhazování je podstatné pro hru v oslabení (Kingston 1989).

3. Formulace problému

Přesilová hra pět na tři nabízí velkou možnost ke vstřelení gólu. Pro obě družstva je velmi psychicky náročná, družstvu v přesile umožňuje vstřelit gól a družstvu v obraně umožňuje zvednout si sebevědomí. Družstvo, které vstřelí v této přesilové hře gól utkáni většinou neprohráje.

Zabývali jsme se přesilovou hrou a oslabením 5 – 3, protože o nejčastější přesilové hře 5 – 4 už bylo napsáno mnoho prací, ale druhá nejčastější a velmi důležitá přesilová hra a oslabení 5 – 3 je zatím v odborné literatuře poměrně opomíjena.

Problematika přesilové hry pět na tři a hry v oslabení o dva hráče v sobě zahrnuje několik významných otázek, které nejsou v současné době v domácí, ani světové literatuře dostatečně popsány. Jedná se o tyto problémy:

1. Jaké se používají vzorce zakončení a bránění při přesilové hře 5 – 3?
2. Jaké je využití přesilových her 5 – 3 a úspěšnost oslabení v naší první hokejové lize?
3. Jaké vzorce zakončení a oslabení jsou nejúspěšnější?

4. Metodologie

4. 1. Cíl práce

Cílem práce je na základě zpracování dotazníků a videozáznamů analyzovat používané vzorce při zakončení a oslabení v přesilových hrách 5 - 3 v utkáních první hokejové ligy v sezóně 2005/2006 a zjistit, které vzorce nejčastěji vedou ke vstřelení gólu, a které jsou nejúspěšnější při bránění.

Cíle jsme si stanovili ve dvou rovinách, v teoretické a v praktické. V teoretické části bylo cílem vytvořit dotazníky pro prvoligové trenéry a následně je zpracovat.

V praktické části bylo cílem analyzovat videozáznamy z utkání první hokejové ligy, ve kterých jsme sledovali přesilové hry a oslabení 5 – 3.

4. 2. Úkoly práce

V návaznosti na cíle jsme si vymezili následující úkoly:

1. Získat potřebná data pro výzkum (vytvořit a zpracovat dotazníky, získat videozáznamy z utkání).
2. Na základě zpracovaných dotazníků a statistických záznamů zjistit souvislost mezi četností nácviku hry v přesile a oslabení a procentuální úspěšností přesilových her a oslabení.
 - za nácvik jsme považovali ty situace, kdy hráči nacvičovali jednotlivé vzorce na ledě.
3. Na základě rozboru videozáznamů analyzovat a popsat používané vzorce zakončení a popsat používané vzorce bránění přesilových her 5 – 3 a zjistit rozdíly mezi využitými a nevyužitými přesilovými hrami 5 – 3.
4. Statisticky analyzovat hru v početní převaze o dva hráče a tím zjistit:
 - počet přesilových her 5 – 3 a jejich procentuální využití (celkově pro jednotlivé mužstva).
 - potřebný průměrný čas a počet přihrávek ke vstřelení gólu.

5. Statisticky analyzovat hru v početním oslabení.

- počet oslabení 5 – 3 a procentuální úspěšnost při bránění.
- na základě statistické analýzy a rozboru videozáznamů určit, který vzorec je procentuálně úspěšnější, jestli 2 – 1 (2 útočníci, 1 obránce) nebo 1 – 2 (1 útočník, 2 obránci).

a dále porovnat:

- Statistické údaje s rozбором videozáznamů a zpracovaných dotazníků trenéry a na základě této analýzy určit, které vzorce přesilových her a oslabení jsou nejúspěšnější.
- Procentuální využití a úspěšnost při přesilových hrách a oslabení o dva hráče v souvislosti s konečným umístěním v tabulce.

4. 3. Metodika práce

Jako základní byla použita metoda **pozorování**, kdy jsme z pořízených videozáznamů hokejových utkání první ligy vybrali přesilové hry 5 – 3, které jsme následně analyzovali.

Další metodou použitou při tvorbě naší práce byla **dotazníková metoda** a to jak s uzavřenými, tak i otevřenými druhy otázek. (Horák, Chráska 1989).

Výsledky z dotazníkové metody a metody pozorování jsme následně porovnávali se statistickými údaji přesilových her a oslabení 5 – 3 mužstev první ligy.

Vzhledem ke zvolenému tématu byly výše uvedené metody nejvhodnější pro postihnutí dané problematiky.

V dotazníku jsme trenérům prvoligových mužstev předkládali otázky týkající se útočných a obranných vzorců přesilových her 5 – 3.

První část dotazníku se týkala přesilových her 5 – 3. Ptali jsme se, jak často mužstva nacvičují přesilové hry 5 – 3 a chtěli jsme zjistit, jaký je vztah mezi četností nácviku a procentuální úspěšností přesilových her v zápase. Dále jsme se ptali, jestli na led spolu nastupují speciální formace na přesilovou hru a jaké používají vzorce pro zakončení. Zjištěné skutečnosti jsme opět porovnávali s procentuální úspěšností přesilových her v zápase a snažili jsme se tak zjistit, který způsob je nejúspěšnější.

Druhá část dotazníku byla věnována oslabení o dva hráče. Opět jsme se ptali, kolik času a jak často se tomuto oslabení mužstva věnují v tréninku. Odpovědi jsme pak porovnávali s procentuální úspěšností oslabení v zápasech. Dále jsme zjišťovali, jestli na led spolu nastupují specializované trojice nebo trenér určuje hráče, kteří půjdou na oslabení až v průběhu zápasu. Další otázky se týkaly toho, jaké vzorce při bránění mužstva používají a jestli na led spolu chodí dva obránci a jeden útočník nebo dva útočníci a jeden obránce. Zjištěné výsledky jsme porovnávali s procentuální úspěšností oslabení a snažili jsme se tak zjistit, které způsoby jsou nejúspěšnější.

Další významnou metodou použitou při tvorbě této práce byla metoda pozorování, kdy jsme z pořízených videozáznamů utkání první hokejové ligy vybrali přesilové hry 5 – 3, které jsme podrobili další analýze.

Při vyhodnocování videozáznamů přesilových her 5 – 3 jsme se zaměřili zpracovat a zaznamenat tyto úkoly:

- Kolik přesilových her bylo sehráno.
- Kolik gólů bylo vstřeleno, tedy procentuální úspěšnost.
- Jaké způsoby založení a přechod středního pásma mužstva využívají.
- Jaké vzorce zakončení a kombinace používají mužstva v útočném pásmu. (Pod pojmem vzorec chápeme rozestavení hráčů v ÚP a herní kombinace vedoucí k zakončení).
- Z jakého místa na ledě hráči střílí a jestli se jedná o střelu z přihrávky nebo o střelu po zpracování kotouče. (Za střelu jsme považovali všechny kotouče letící směrem na branku, které měli za cíl ohrozit brankáře. Započítány byly i střelecké pokusy, které zablokovali obránci a střely, které směřovaly mimo branku).
- Z kterého prostoru padají nejčastěji góly.
- Kolik přihrávek v útočném pásmu předchází střele. (Počítali jsme všechny přihrávky v ÚP, jako přihrávku jsme nepovažovali vyhrané vhazování).
- Kolik střel předcházelo vstřelení gólu v přesilové hře 5 – 3.

Při analýze vzorců přesilových her 5 – 3, jsme se zaměřili na:

1) Založení akce:

Zaznamenali jsme způsob, jakým mužstva založila útok z obranného pásma a po shlédnutí všech utkání jsme získali baterii vzorců, které mužstva používají. U každého mužstva jsme vedli zvlášť, které vzorce používá nejčastěji.

2) Hra v útočném pásmu:

Zaznamenali jsme způsob rozestavení útočícího mužstva a použité kombinace, které vedly k zakončení. Dále jsme zaznamenali četnost použití jednotlivých vzorců a také jejich úspěšnost. Dále jsme zaznamenávali, z jakých prostorů padá nejvíce branek.

V útočném pásmu jsme u přesilových her navíc zaznamenávali počet střel a počet přihrávek v souvislosti s dobou trvání přesilové hry 5 – 3. Chtěli jsme zjistit, jestli u déle trvajících přesilových her neklesá množství střelby a neroste počet obvodových přihrávek, které nesměřují do střeleckého prostoru.

Započítány byly i góly, které padly do čtyř sekund po skončení přesilové hry. Započítány byly z toho důvodu, že hráč, který vstoupil na led z trestné lavice nemohl dříve, než za uvedenou dobu zaujmout obranné postavení v OP a tím ovlivnit průběh přesilové hry.

Kromě tabulky procentuální úspěšnosti využití přesilových her 5 – 3 jsme ještě vytvořili tabulku, podle času potřebného ke vstřelení gólu v této početní výhodě. V procentuální úspěšnosti jsou totiž zahrnuty všechny přesilové hry 5 – 3 a to i ty, které trvaly jen několik vteřin a mužstva se za tu dobu ve většině případů nedostala ani do útočného pásma. Díky tomu má průměrný čas ke vstřelení gólu větší výpovědní hodnotu.

Při vyhodnocování videozáznamů oslabení o dva hráče jsme se zaměřili zpracovat a zaznamenat tyto úkoly:

- Kolik dvojnásobných oslabení bylo sehráno.
- Kolik oslabení bylo ubráněno, tedy procentuální úspěšnost.
- Jaké vzorce používají mužstva v oslabení v obranném pásnu.
- Jaký vzorec je procentuálně nejúspěšnější.

1) Hra v obranném pásnu:

Zaznamenali jsme způsob rozestavení bránící trojice v obranném pásnu při přesilové hře 5 – 3 soupeře. Sledovali jsme vzorové rozestavení hráčů v obranném pásnu a to, jestli na led nastupují spolu dva obránci a útočník nebo dva útočníci a jeden obránce.

Všechny prvoligové zápasy by měly být nahrány na videozáznam, bohužel se tak u všech zápasů nestalo nebo se nám některé kazety se záznamy utkání nepodařilo zajistit. Přesto se podařilo shromáždit dostatek videozáznamů, ze kterých lze získat potřebné informace pro splnění úkolů této práce.

Veškeré informace získané z videozáznamů jsme následně porovnali se záznamy získanými z vypracovaných dotazníků a procentuální úspěšností mužstev při přesilových hrách 5 – 3 a dvojnásobných oslabení, stejné porovnání jsme provedli ještě v závislosti s konečnou tabulkou mužstev první ligy. Na základě těchto dat jsme se pokusili určit, který vzorec je nejúspěšnější pro zakončení a bránění přesilové hry 5 – 3.

4. 4. Diskuze k metodologii práce

U dotazníkové metody nemáme jistotu reliability. Hlavním důvodem je fakt, že většina trenérů zřejmě odpověděla, jak by měl nácvik přesilové hry 5 – 3 vypadat teoreticky, ale pravděpodobně neodpověděli skutečnosti ze své trenérské praxe.

V dotazníku se ptáme, jak často se v tréninku trenéři věnují přesilové hře 5 – 3, ovšem většina trenérů odpověděla, jak často se věnují všem přesilovým hrám a ne pouze jak často se věnují přesilové hře 5 – 3. Z dotazníku dále není zřejmé, jak kvalitně se této přesilové hře věnují v tréninku. Je třeba uvést, že za nácvik jsme v této práci považovali situaci, kdy se mužstva přesilové hry 5 – 3 věnovala prakticky v tréninku na ledě. Teoretický nácvik u makety nebo videa jsme nezapočítávali.

U metody pozorování se nám nepodařilo zajistit všechny videozáznamy přesilových her a to z toho důvodu, že některé zápasy nebyly nahrávány, nebo nám je klub neposkytl k dispozici. O některých mužstvech pak díky tomu máme nedostatečné množství informací pro jednoznačné závěry o používaných vzorcích při zakončení a při bránění.

Po analyzování všech videozáznamů není u některých zcela zřejmé, jestli se při zakončení jednalo o nacvičený vzorec nebo o improvizaci hráčů.

Analýze jsme podrobili pouze přesilové hry 5 – 3, při kterých mužstvo v přesile proniklo do útočného pásma. Analýze jsme nepodrobili ty přesilové hry 5 – 3, které trvaly pouze několik vteřin a útočícímu mužstvu se nepodařilo proniknout do útočného pásma. Analýze jsme nepodrobili ani ty, při kterých chvíli po začátku PH 5 – 3 mužstvo v přesile faulovalo ještě před tím, než se dostalo do útočného pásma a ztratilo tak početní výhodu o dva hráče.

V útočném pásmu jsme zaznamenávali všechny přihrávky a střely. Vyhrané vhazování jsme nepovažovali za přihrávku. Jako střelu jsme považovali všechny střelecké pokusy, které směřovaly směrem na branku. Započítávali jsme i střely zablokované obránci nebo střely, které šly mimo branku. Za střelu jsme považovali i dorážky odražených kotoučů. Nezapočítávali jsme zcela nezdařené pokusy např. kdy hráč při střele z přihrávky minul kotouč.

Další okolnosti, které mohly ovlivnit výsledky byly výměny hráčů nebo trenérů. Někteří hráči, kteří v mužstvu pravidelně hráli přesilové hry nebo oslabení v průběhu sezóny změnili působiště, na jejich místo pak přišli noví hráči a mužstva tím

mohla úplně změnit vzorce při přesilových hrách i oslabení. Stejná situace nastávala při dlouhodobých zraněních hráčů.

Podobná situace nastala i při výměně trenéra, kdy nový trenér požadoval po hráčích plnit své představy o realizování přesilových her a oslabení, které se mohly diametrálně lišit od představ předcházejícího trenéra.

U mužstev, která nám neposkytla dostatek videozáznamů z utkání během sezóny bylo těžké tyto změny postihnout.

Použitými metodami nelze postihnout, jak velký psychický dopad má na hráče využitá (příp. nevyužitá) přesilová hra nebo ubráněné (příp. neubráněné) oslabení na další průběh utkání.

Dále jsme použitými metodami nerozlišovali přístup hráčů k přesilové hře či oslabení v závislosti na čase nebo výsledku utkání, přestože z psychologického hlediska je jistě velký rozdíl, jestli k přesilové hře nebo oslabení nastupují hráči v utkání za vyrovnaného stavu a mohou tak utkání rozhodnout ve svůj prospěch nebo za rozhodnutého stavu, kdy úspěch (příp. neúspěch) v přesilové hře nebo oslabení významně neovlivní výsledek zápasu.

Uvedenou výkonnostní úroveň jsme si vybrali z několika důvodů. Tréninkové i zápasové zatížení je stejné v extralize i první lize. Několik let jsem hráčem prvoligového mužstva a tak jsem měl dobrý přístup k potřebným informacím a materiálům a navíc jsem mohl výsledky doplnit svými zkušenostmi z hráčské praxe.

5. Výsledková část

a) analýza videozáznamů

5. 1. Popis statistického souboru

V první hokejové lize bylo v ročníku 2005/2006 odehráno 364 utkání základní části, kde se 14 mužstev utkalo systémem každý s každým a to čtyřikrát. V těchto utkáních bylo celkem 370 přesilových her 5 – 3, ve kterých padlo 67 branek z toho 14 vítězných (do vítězných branek se počítali i branky, které zajistily remízu). Celková doba přesilových her byla 298 min. a 8 sekund.

Podařilo se nám zajistit videozáznamy z 232 přesilových her 5 – 3. Analýze jsme podrobili 130 přesilových her o celkové době trvání 124 minut a 16 sekund. Zbylých 102 přesilových her jsme podrobněji neanalyzovali z toho důvodu, že se jednalo o přesilové hry, jejichž doba trvání byla kratší než 20 sekund a mužstvům se v té době nepodařilo proniknout ani do útočného pásma.

5. 2. Způsoby pronikání do útočného pásma

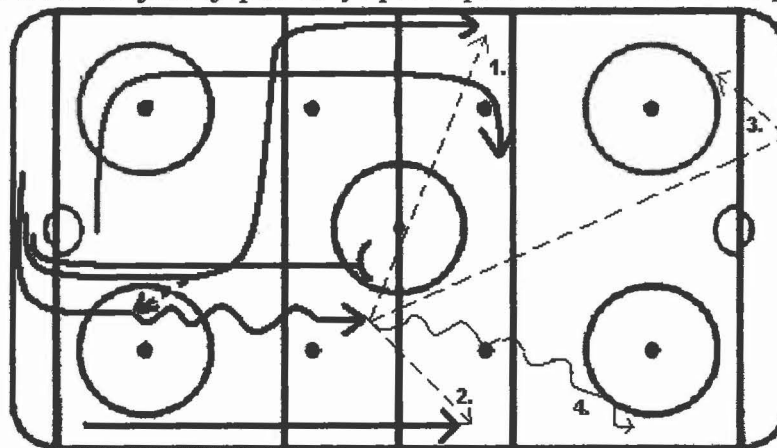
Mužstva používala čtyři způsoby proniknutí do útočného pásma uvedené v tabulce č. 1. Nejvíce se používal způsob, kdy hráč na ose hřiště přihrával hráči najíždějícímu podél hrazení před modrou čarou. Druhou nejčastější variantou byla individuální akce, kdy jeden hráč s kotoučem sám pronikl do útočného pásma. Oba tyto způsoby jsou znázorněny na obrázcích 27 a 28.

Způsob nastřelení kotouče do útočného pásma a přihrávka na střed byli využívány okrajově a ukázalo se, že pro proniknutí do útočného pásma při přesilové hře 5 – 3 nejsou zcela vhodné.

Tabulka č. 1. Statistika pronikání do útočného pásma

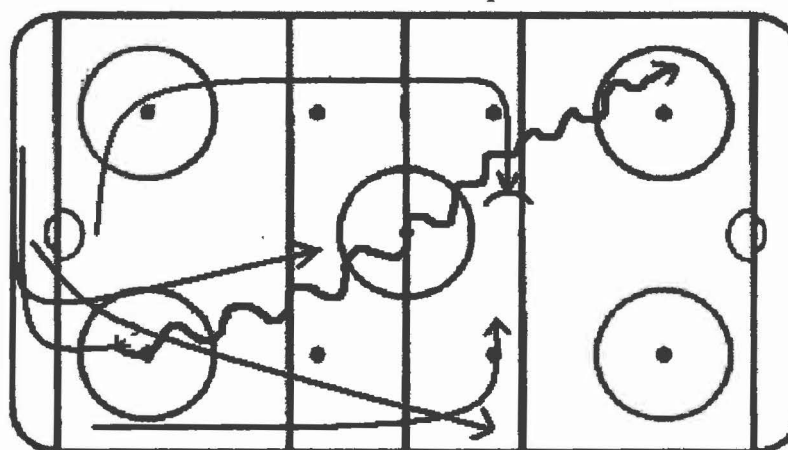
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně	procentuální úspěšnost
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	68	8	88%
Individuální akce	59	24	59%
Nastřelení kotouče	12	8	33%
Přihrávka na střed hřiště	3	3	50%

Obr. č. 27 - Nejčastěji používaný způsob proniknutí do útočného pásma

Obránce za brankou přenechává kotouč a jede blokovat protihráče. Hráč před brankou najíždí k levému hrazení a před modrou čarou bruslí k ose hřiště. Druhý hráč přebírá kotouč a mezi kruhy ho přenechává třetímu hráči a poté přejíždí na levou stranu k hrazení. Po pravé straně najíždí další hráč u hrazení. Hráč s kotoučem bruslí k ose hřiště, kde má čtyři možnosti: 1. Přihraje hráči u levého hrazení 2. Přihraje hráči u pravého hrazení 3. Nastřelí kotouč 4. Pokračuje v individuální akci a sám pronikne do útočného pásma.

Obr. č. 28 - Proniknutí do útočného pásma individuální akcí

Jeden hráč jede za branku, přebírá zde kotouč od obránce a přenechává ho dalšímu hráči mezi kruhy a bruslí k pravému hrazení za hráče, který zde najíždí už z obranného pásma a před modrou čarou bruslí k ose hřiště. Obránce, který stál před brankou, najíždí k levému hrazení a před modrou čarou bruslí k ose hřiště, kde blokuje protihráče. Hráč s kotoučem bruslí na levou stranu, kde využívá blokujícího spoluhráče a podél hrazení proniká do útočného pásma.

5. 3. Hra v útočném pásmu

Celkem jsme z videozáznamů analyzovali 130 přesilových her 5 – 3 v útočném pásmu, z toho bylo 49 využitých a 81 nevyužitých. Statisticky jsou tyto přesilové hry zpracovány v tabulce č. 2 a na obrázku č. 29 je zobrazen rozbor střelby v přesilových hrách 5 – 3.

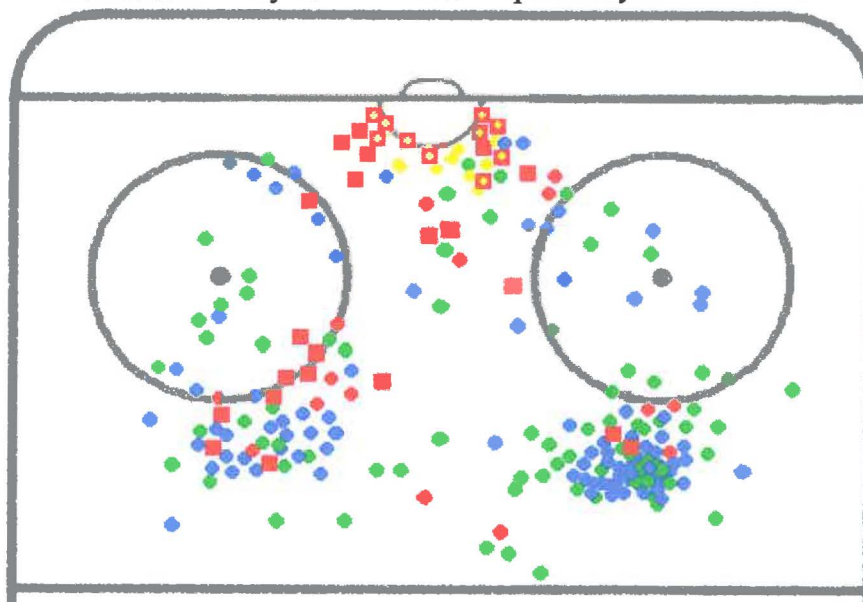
Tabulka č. 2 – Rozbor přesilových her 5 - 3

Přesilové hry 5 - 3		
	využité	nevyužité
Celkem PH 5 - 3	67	303
Procentuální úspěšnost všech PH 5 - 3	18,1%	
Počet sledovaných videozáznamů	49	81
Procentuální úspěšnost u sledovaných videozáznamů	37,7%	
Celková doba	33 min. 34 s.	90 min. 42 s.
Celkový počet přihrávek v PH 5 - 3	487	985
Celkový počet střel v PH 5 - 3	118	177
Průměrný počet střel v PH 5 - 3	2,4	2,2
Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	9,9	12,2
Průměrný počet přihrávek před střelou	4,1	5,6
Průměrný čas potřebný ke střele	17 sec.	31 sec.
Průměrný čas ke vstřelení branky	49 sec.	-
Průměrný počet střel ke vstřelení branky	2,4	-

V této tabulce je zřejmý rozdíl mezi průměrnou úspěšností všech přesilových her 5 – 3 a procentuální úspěšností sledovaných videozáznamů. Rozdíl je zapříčiněn hlavně tím, že do procentuální úspěšnosti sledovaných videozáznamů byli započítány pouze ty PH 5 – 3, kdy se mužstvu v převaze podařilo proniknout do ÚP, kdežto do procentuální úspěšnosti všech PH 5 – 3 byli započítány všechny PH 5 – 3 bez výjimky.

Dalším důležitým faktem zjištěným z této tabulky je rozdíl mezi využitými a nevyužitými PH 5 – 3. Tento rozdíl byl u všech mužstev a vyplývá z něj, že mužstva při využitých PH 5 – 3 více a častěji střílela a méně přihrávala než při nevyužitých PH 5 – 3.

Obr. č. 29 - Střely všech mužstev v přesilových hrách 5 – 3.

- střela po zpracování kotouče
- střela z příhrávky
- dorážka
- gól střelou po zpracování kotouče
- gól střelou z příhrávky
- gól z dorážky

Z tohoto obrázku je zřejmé, že k největšímu množství střel a zároveň k největšímu množství gólů docházelo ze dvou prostorů. Z prostoru vrcholu kruhů a prostoru před brankou. Po podrobnější analýze jsme zjistili, že nejvíce střel a gólů padlo z prostoru před brankou při vzorovém rozestavení bránících hráčů 2 – 1. Při vzorovém rozestavení bránících hráčů 1 – 2 padlo nejvíce gólů a střel z prostoru vrcholu kruhů. Nepoužívanější a zároveň nejúspěšnější střelou byla střela z příhrávky. Z této střely padlo nejvíce gólů a zároveň největší množství gólových dorážek.

5.3.1. HC SLOVAN ÚSTÍ NAD LABEM

Mužstvo Ústí nad Labem bylo nejproduktivnější ve využití přesilových her 5 – 3 ze všech prvoligových mužstev. Přesilové hře 5 – 3 se v tréninku věnovalo jednou týdně, na led spolu nastupovaly formace, které spolu běžně hrály v zápase, hráči nejčastěji zakončovali podle situace na ledě, tj. improvizovali.

Na led spolu vždy chodili hráči s takovým držením hole, aby vždy mohli střílet přímo z přihrávky, což byl také nejčastější způsob střelby. Ukazuje se, že tento způsob střelby je pro zakončení této přesilové hry neefektivnější. Proti obraně 2 – 1 se hráči nejčastěji pokoušeli o způsob zakončení znázorněný na obr. č. 31, proti obraně 1 – 2 používali vzorec znázorněný na obr. č. 32. Na obr. č. 30 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 3 – Proniknutí do útočného pásma – Ústí nad Labem

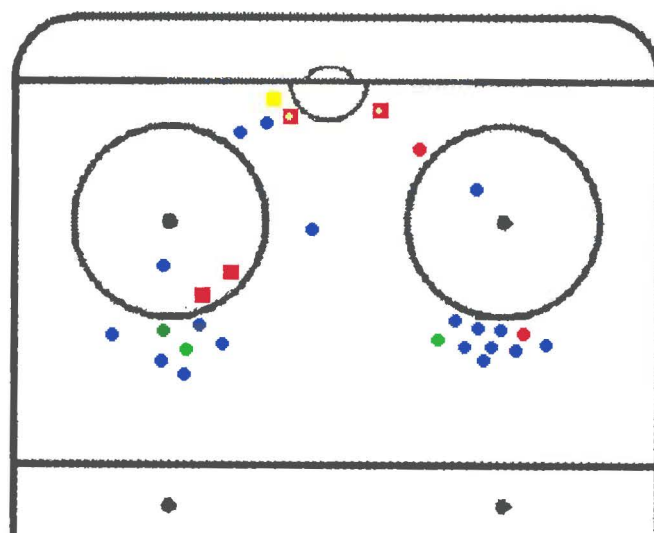
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	5	1
Individuální akce	4	0
Nastřelení kotouče	2	3
Přihrávka na střed hřiště	-	-

b) hra v útočném pásmu:

Tabulka č. 4 - Analýza PH 5 - 3, HC Slovan Ústí nad Labem

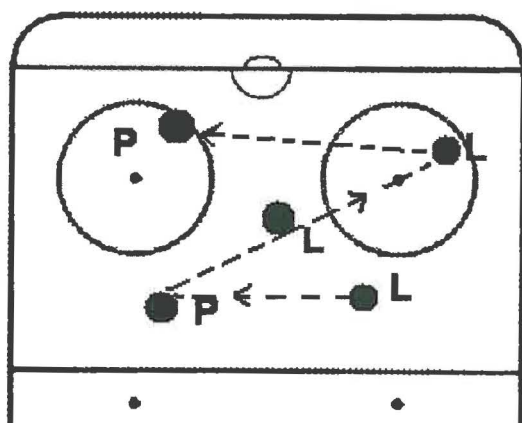
Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Celková doba PH 5 - 3	Průměrná doba ke vstřelení gólu v PH 5 - 3	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
24	8	33%	17 min. a 31 s.	2 min. a 11 s.	využité	6	4 min. a 54 s.	18	98	3	16,3	5,4	16 s.
					nevyužité	5	8 min. a 23 s.	10	84	2	16,8	8,4	50 s.

obr. č. 30 - Střelba Ústí nad Labem

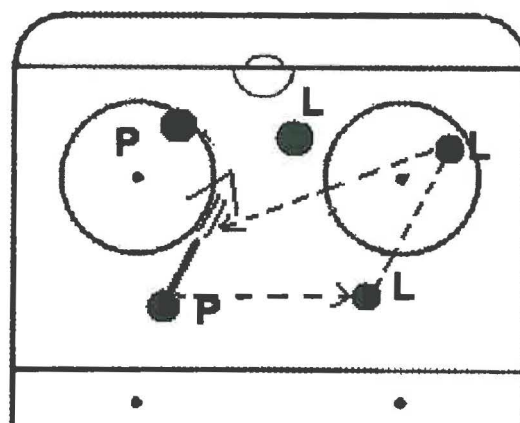

- nejčastěji používané vzorce při zakončení:

obr. č. 31 - Zakončení Ústí nad Labem,
proti obraně 2 – 1

obr. č. 32 - Zakončení Ústí nad Labem,
proti obraně 1 – 2

5.3.2. HC BEROUNŠTÍ MEDVĚDI

Statisticky druhým nejúspěšnějším mužstvem ve využívání přesilových her bylo mužstvo HC Berounští Medvědi. Podle údajů z dotazníku se této přesilové hře věnovali třikrát týdně v tréninku, na led spolu nastupovaly speciální formace určené pro tuto přesilovou hru.

Nejčastěji používaný vzorec je znázorněn na obr. č. 34, hráči na modré čáře byli nejčastěji s levým držením hole a tak z přihrávky mohl střílet pouze jeden z nich. Při každé střele všichni útočníci velmi dobře vytvářeli tlak na branku, pokoušeli se střely tečovat a dorážet. Na obr. č. 33 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 5 – Proniknutí do útočného pásma – HC Berounští medvědi

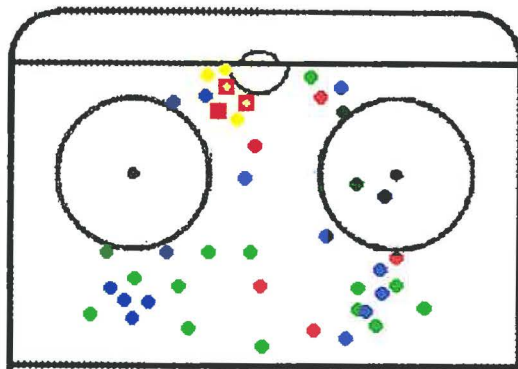
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	9	1
Individuální akce	9	3
Nastřelení kotouče	1	1
Přihrávka na střed hřiště	-	1

b) hra v útočném pásmu:

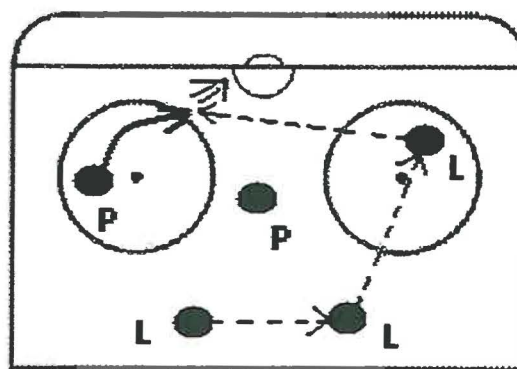
Tabulka č. 6 - Analýza PH 5 - 3. HC Berounští Medvědi

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
27	8	30%	speciální formace	improvizace	využitě	7	5 min. a 56 s.	20	86	2,9	12,3	4,3	18 s.
					nevyužitě	9	9 min. a 35 s.	22	116	2,4	12,9	5,3	26 s.

obr. č. 33 - Střelba Berouna

obr. č. 34 - Vzorec zakončení Berouna

5. 3. 4. SK HORÁCKÁ SLAVIA TŘEBÍČ

SK Horácká Slavia Třebíč měla stejnou procentuální úspěšnost využití přesilových her 5 – 3 jako HC Dukla Jihlava. V tréninku se této přesilové hře věnovali jednou za 14 dní a na led nastupovaly formace, které spolu hrály běžně i v zápase. Na modré čáře spolu nejčastěji působili hráči s levým držením hole a velmi často právě oni zakončovali. Ve většině případů se nejednalo o střelu z přihrávky, na vrcholu brankoviště stál hráč, který clonil brankáře ve výhledu a zbylí dva útočníci pak doráželi odražené kotouče. Nejčastější způsob zakončení je znázorněn na obr. č. 38. Na obr. č. 37 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 9 – Proniknutí do útočného pásma – SK Horácká Slavia Třebíč

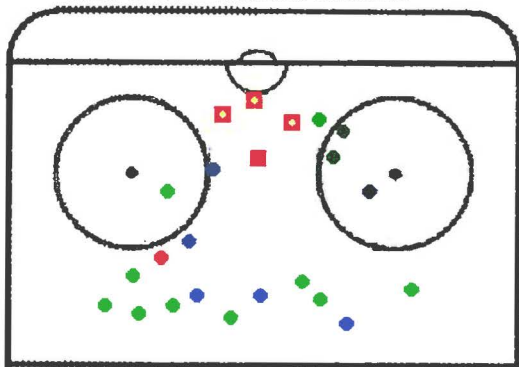
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	7	2
Individuální akce	1	1
Nastřelení kotouče	-	1
Přihrávka na střed hřiště	-	-

b) hra v útočném pásmu:

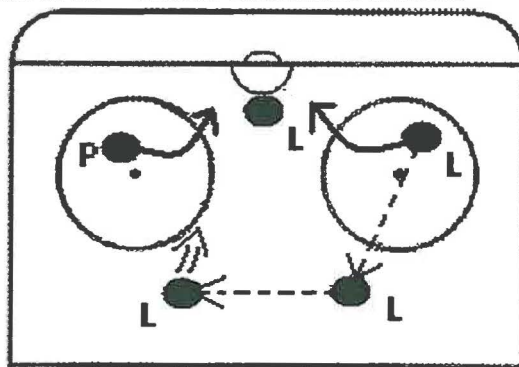
Tabulka č. 10 - Analýza PH 5 - 3. SK Horácká Slavia Třebíč

Počet PH 5 - 3	Počet vsířelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
28	7	25%	běžné formace	improvizace	využité	7	4 min. a 16 s.	17	50	2,4	7,1	2,9	15 s.
					nevyužité	5	5 min. a 29 s.	10	26	2	5,2	2,6	33 s.

obr. č. 37 - Střelba Třebíče

obr. č. 38 - Vzorec zakončení Třebíče

5.3.5. KLH CHOMUTOV

Chomutov byl pátým nejproduktivnějším mužstvem ve využití přesilových her 5 – 3 v první hokejové lize. V tréninku se této přesilové hře věnovali jednou týdně. Na led spolu nastupovaly speciální formace, které měly za úkol zakončit podle situace na ledě (př. podle postavení bránících hráčů). Jako jediní ze všech účastníků v první hokejové lize nejčastěji používali vzorec, kdy na modré čáře stáli dva hráči s obráceným držením hole tak, že ani jeden z nich nemohl vystřelit z přihrávky. Nejčastěji používané vzorce pro zakončení jsou znázorněny na obr. č. 40. Na obr. č. 39 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 11 – Proniknutí do útočného pásma – KLH Chomutov

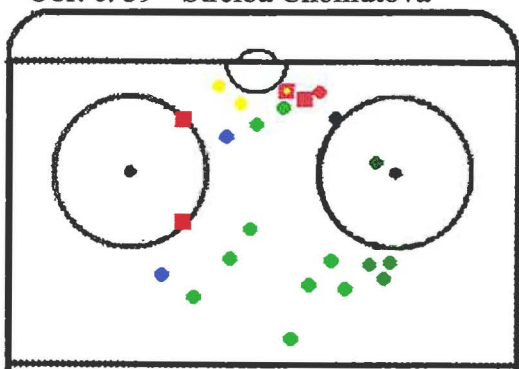
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	6	-
Individuální akce	6	2
Nastřelení kotouče	1	2
Přihrávka na střed hřiště	-	-

b) hra v útočném pásmu:

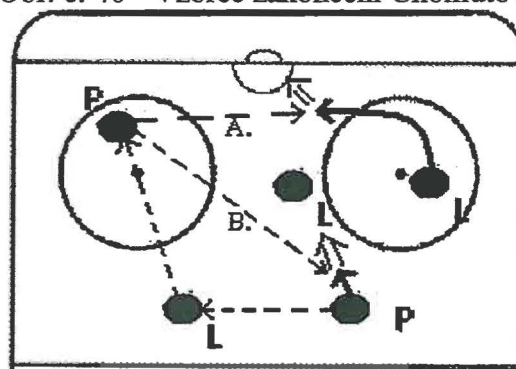
Tabulka č. 12 – Analýza PH 5 - 3. KLH Chomutov

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
33	8	24%	speciální formace	improvizace	využité	5	1 min. a 57 s.	7	21	1,4	4,2	3	17 s.
					nevyužité	7	6 min. a 37 s.	18	85	2,6	12,1	4,7	22 s.

Obr. č. 39 - Střelba Chomutova

Obr. č. 40 - Vzorec zakončení Chomutova

5. 3. 6. HAVÍŘOVSKÁ HOKEJOVÁ SPOLEČNOST

Šesté místo v tabulce procentuálního využití přesilových her obsadilo mužstvo Havířova. Přesilové hře 5 – 3 se věnují v tréninku jednou týdně, na led spolu nastupovaly speciální formace a nejčastěji zakončovaly nacvičeným vzorcem znázorněným na obr. č. 42. Na obr. č. 41 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 13 – Proniknutí do útočného pásma – Havířovská hokejová společnost

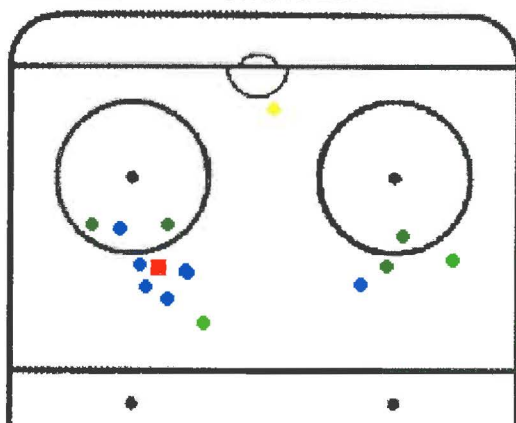
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	4	-
Individuální akce	3	2
Nastřelení kotouče	-	-
Přihrávka na střed hřiště	-	-

b) hra v útočném pásmu:

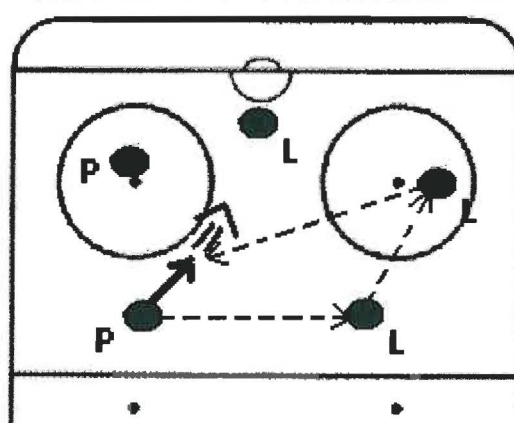
Tabulka č. 14 - Analýza PH 5 - 3. Havířovská hokejová společnost

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
17	4	23%	speciální formace	natrénovaným signálem	využité	1	14 s.	1	3	1	3	3	14 s.
					nevyužité	4	5 min. a 15 s.	9	50	2,3	12,5	5,6	35 s

Obr. č. 41 - Střelba Havířova

Obr. č. 42 - Vzorec zakončení Havířova

5. 3. 7. HC KOMETA GROUP BRNO

Sedmým nejproduktivnějším mužstvem v přesilových hrách 5 – 3 bylo mužstvo Brna. V tréninku se této přesilové hře věnovali jednou týdně a na led spolu nastupovaly speciální formace určené pro tuto přesilovou hru, hráči měli za úkol, zakončovat podle situace na ledě, tj. velký důraz byl kladen na improvizaci, velmi často zakončovali vzorcem znázorněným na obr. č. 44. Na obr. č. 43 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 15 – Proniknutí do útočného pásma – HC Kometa Group Brno

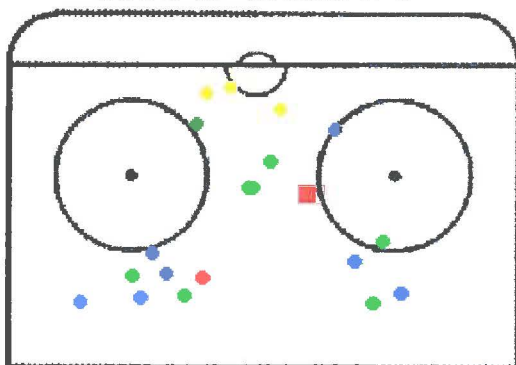
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	5	1
Individuální akce	2	1
Nastřelení kotouče	-	-
Přihrávka na střed hřiště	-	-

b) hra v útočném pásmu:

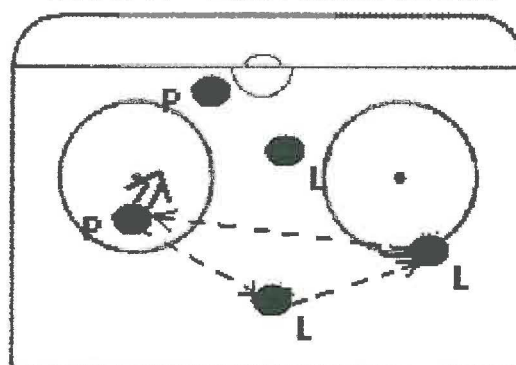
Tabulka č. 16 - Analýza PH 5 - 3. HC Kometa Group Brno

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
25	5	20%	speciální formace	improvizace	využitě	3	1 min. a 41 s.	7	24	2,3	8	3,4	14 s.
					nevyužitě	5	5 min. a 6 s.	11	68	2,2	13,6	6,2	28 s.

Obr. č. 43 - Střelba Brna

Obr. č. 44 - Vzorec zakončení Brna

5. 3. 8. HC VČE HRADEC KRÁLOVÉ

Mužstvo Hradce Králové bylo podle procentuálního využití PH 5 – 3 na osmém místě. Této přesilové hře se v tréninku věnovali jednou týdně. Na led spolu nastupovaly speciální formace určené pro tuto přesilovou hru a zakončovaly nejčastěji nacvičeným vzorcem znázorněným na obr. č. 46. Po několika přihrávkách mezi hráči na modré následovala přihrávka na levé křídlo s pravým držením hole, který volil jednu ze tří variant: 1) Přihrávka mezi kruhy na hráče s levým držením hole, který tam odstoupil od brankoviště. 2) Přihrávka křížem na vrchol brankoviště na hráče s levým držením hole. 3) Sám zakončoval. Na obr. č. 45 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 17 – Proniknutí do útočného pásma – HC VČE Hradec Králové

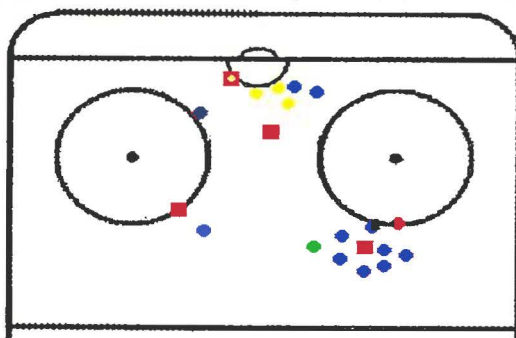
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	5	-
Individuální akce	3	-
Nastřelení kotouče	-	-
Přihrávka na střed hřiště	1	-

b) hra v útočném pásmu:

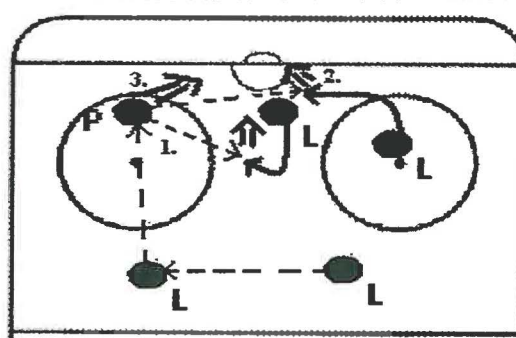
Tabulka č. 18 – Analýza PH 5 - 3. HC VČE Hradec Králové

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
31	6	19%	speciální formace	natrénovaným signálem	využitě	5	2 min. a 46 s.	11	48	2,2	9,6	4,4	15 s.
					nevyužitě	5	5 min. a 17 s.	11	98	2,2	19,6	8,9	29 s.

Obr. č. 45 - Střelba Hradce Králové

Obr. č. 46 - Vzorec zakončení Hradce Králové

5. 3. 9. HC SAREZA OSTRAVA

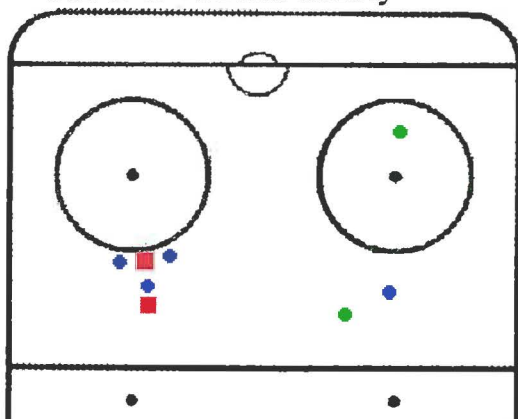
Mužstvo Ostravy bylo devátým nejproduktivnějším mužstvem v přesilových hrách 5 – 3. Bohužel nám neposkytli videozáznamy, přesto se nám některé podařilo získat, ale chybí na nich proniknutí do útočného pásma. Přesilové hře 5 – 3 se v tréninku věnovali jednou za 14 dní. Na led spolu chodily speciální formace, které měly za úkol zakončovat nacvičeným vzorcem, ve kterém je snaha o všechny přihrávky na jeden dotek, vzorec je znázorněn na obr. č. 48. Na obr. č. 47 je znázorněna střelba a góly.

b) hra v útočném pásmu:

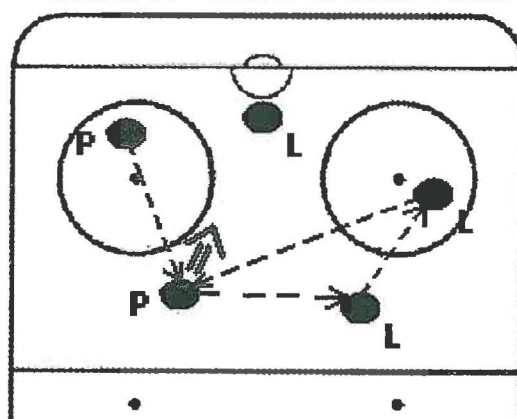
Tabulka č. 19 - Analýza PH 5 - 3. HC Sareza Ostrava

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
17	3	18%	běžné formace	natrénovaným signálem	využité	2	1 min. a 12 s.	7	17	3,5	8,5	2,42	10 s.
					nevyužité	0	0	0	0	0	0	0	0 s.

Obr. č. 47 - Střelba Ostravy

Obr. č. 48 - Vzorec zakončení Ostravy

5. 3. 10 HK JESTŘÁBI PROSTĚJOV

Desáté místo v tabulce procentuálního využití přesilových her 5 - 3 obsadilo mužstvo Prostějova. Přesilové hře 5 – 3 se věnovali dvakrát týdně, na led spolu nastupovaly speciální formace určené pro přesilovou hru, které měly za úkol zakončovat podle situace na ledě. Nejčastěji používaný vzorec pro zakončení je znázorněn na obr. č. 50. Na obr. č. 49 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 20 – Proniknutí do útočného pásma – HK Jestřábi Prostějov

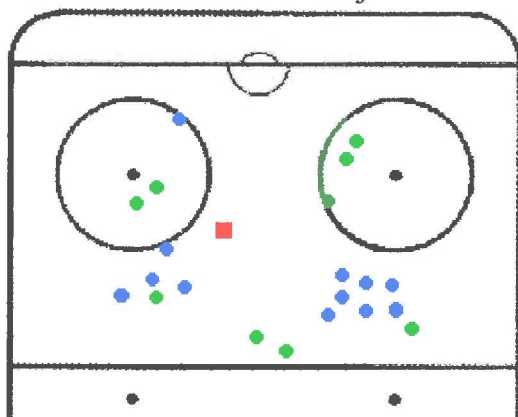
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	6	2
Individuální akce	3	1
Nastřelení kotouče	-	-
Přihrávka na střed hřiště	1	-

b) hra v útočném pásmu:

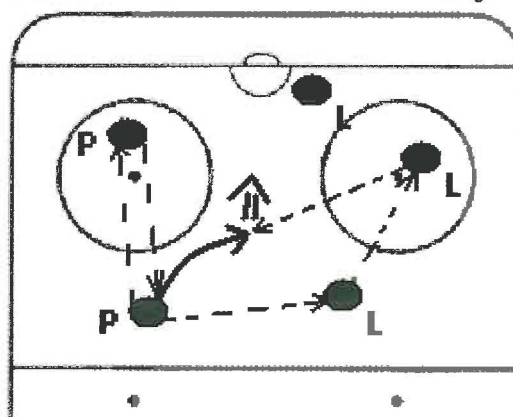
Tabulka č. 21 - Analýza PH 5 - 3. HK Jestřábi Prostějov

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
44	6	14%	speciální formace	improvizace	využitě	2	2 min. a 38 s.	6	32	3	16	5,3	26 s.
					nevyužitě	8	9 min. a 7 s.	19	102	2,4	12,8	5,4	29 s.

Obr. č. 49 - Střelba Prostějova

Obr. č. 50 - Vzorec zakončení Prostějova

5. 3. 12. HC OLOMOUC

Olomouc byla dvanáctá ve využití přesilových her 5 – 3. V tréninku se této přesilové hře věnovali jednou týdně. Na led spolu nastupovaly speciální formace určené pro přesilovou hru a nejčastěji zakončovaly vzorcem znázorněným na obr. č. 54. Na obr. č. 53 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 24 – Proniknutí do útočného pásma – HC Olomouc

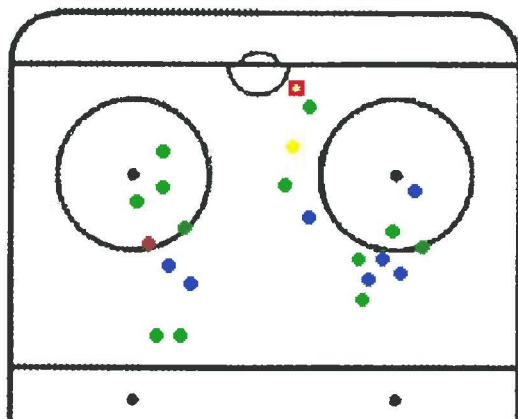
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	4	1
Individuální akce	8	4
Nastřelení kotouče	2	-
Přihrávka na střed hřiště	-	-

b) hra v útočném pásnu:

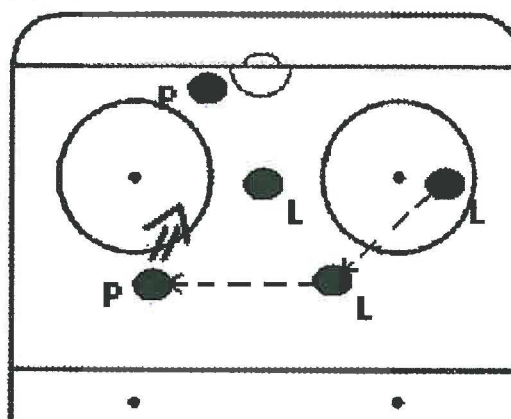
Tabulka č. 25 - Analýza PH 5 - 3. HC Olomouc

Počet PH 5 - 3	Počet vsířelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
30	2	7%	speciální formace	natrénovaným signálem	využité	2	36 s.	3	8	1,5	4	2,7	12 s.
					nevyužité	9	10 min. a 10 s.	18	97	2	10,8	5,4	34 s.

Obr. č. 53 - Střelba Olomouce

Obr. č. 54 - Vzorec zakončení Olomouce

5. 3. 13. SPORTOVNÍ KLUB KADAŇ

Kadaň obsadila v tabulce využití přesilových her 5 – 3 třinácté místo, v tréninku se této přesilové hře věnovali jednou týdně, na led většinou nastupovaly formace, které spolu hrály i v zápase a nejčastěji zakončovaly podle situace na ledě. Hráči většinou i z dobrých střeleckých pozic ještě přihrávali a při střele tvořili nedostatečný tlak na branku, nejčastěji používaný vzorec zakončení je znázorněn na obr. č. 56. Na obr. č. 55 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 26 – Proniknutí do útočného pásma – SK Kadaň

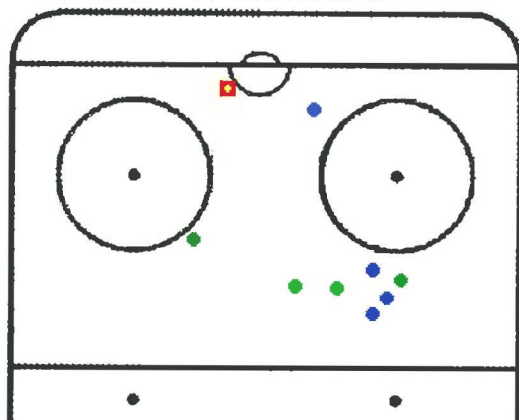
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	8	1
Individuální akce	8	4
Nastřelení kotouče	-	-
Přihrávka na střed hřiště	1	2

b) hra v útočném pásmu:

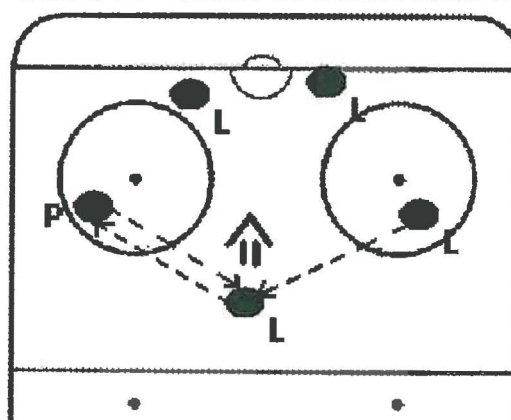
Tabulka č. 26 - Analýza PH 5 - 3. SK Kadaň

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
21	1	5%	běžné formace	natrénovaným signálem	využitě	1	22 s.	2	2	2	2	1	11 s.
					nevyužitě	6	7 min. a 4 s.	11	58	1,8	9,7	5,3	39 s.

Obr. č. 55 - Střelba Kadaně

Obr. č. 56 - Vzorec zakončení Kadaně

5. 3. 14. KLH VAJGAR JINDŘICHŮV HRADEC

Hráči Jindřichova Hradce se umístili na posledním místě ve využití přesilových her 5 – 3. Na led spolu nastupovaly speciální formace pro přesilovou hru a formace, které spolu běžně hrály i v zápase. Přesilové hře 5 – 3 se věnovali jednou týdně. Hráči poměrně často stříleli, většinou se jednalo o střely z velké vzdálenosti. Při střele tvořili nedostatečný tlak na branku a neclonili brankáři ve výhledu. Nejčastější způsob zakončení je znázorněn na obr. č. 58. Na obr. č. 57 je znázorněna střelba a góly.

a) Způsoby proniknutí do útočného pásma:

Tabulka č. 28 – Proniknutí do útočného pásma – KLH Vajgar Jindřichův Hradec

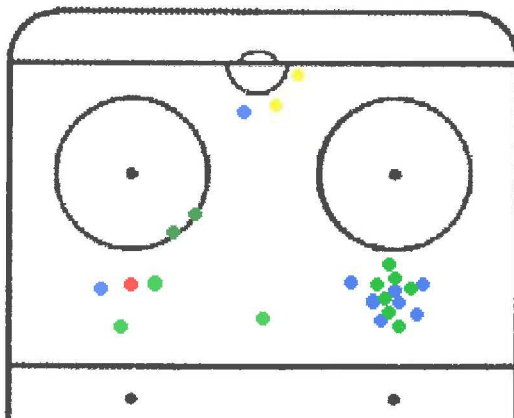
Způsoby proniknutí do útočného pásma	úspěšně	neúspěšně
Přihrávka ze středu hřiště k hrazení	5	-
Individuální akce	1	2
Nastřelení kotouče	3	-
Přihrávka na střed hřiště	-	-

b) hra v útočném pásmu:

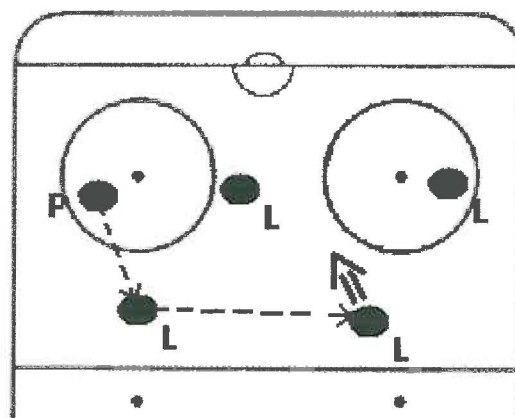
Tabulka č. 29 - Analýza PH 5 - 3. KLH Vajgar Jindřichův Hradec

Počet PH 5 - 3	Počet vstřelených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
28	1	4%	speciální formace	improvizace	využité	1	36 s.	1	3	1	3	3	36 s.
					nevyužité	9	9 min. a 8 s.	23	96	2,6	10,7	4,2	24 s.

Obr. č. 57 - Střelba Jindřich. Hradce

Obr. č. 58 - Vzorec zakončení Jindř. Hradce

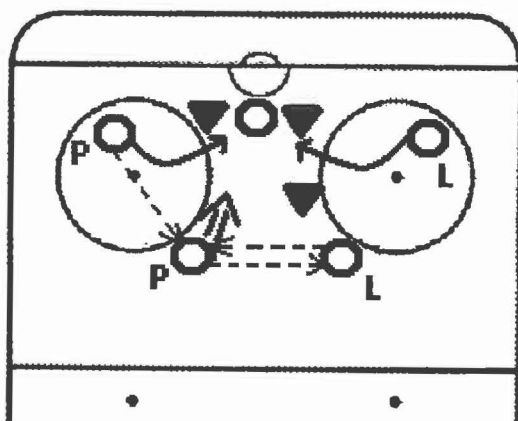

5. 4. Závěry z analýzy přesilových her 5 – 3

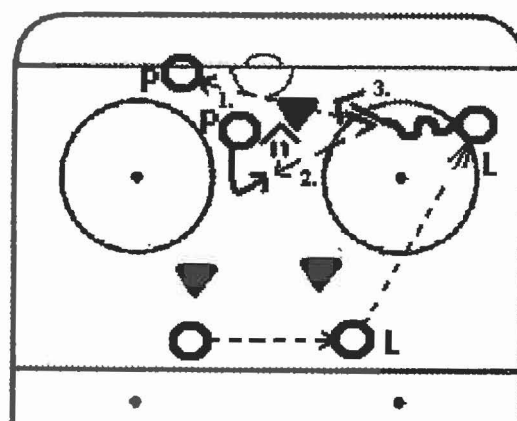
Z prozkoumaných videozáznamů nelze konkrétně určit jeden vzorec, který nejčastěji vede ke vstřelení gólu, ale je zřejmé, že se musí přizpůsobit vzorci rozestavení bránící trojice. Při rozestavení bránící trojice 1 – 2 se jako nejvýhodnější jeví vzorec znázorněný na obr. č. 59, kdy nejdůležitější úlohu mají hráči na modré čáře, kteří se několika přihrávkami musí přiblížit ke hranici vrcholu kruhů, odkud střílí přímo z přihrávky. Jeden hráč je před brankou a cloní brankáři příp. tečuje, zbylí dva hráči okamžitě po střele směřují k brance a dorážejí odražené kotouče. Při tomto rozestavení je nutné, aby hráči na modré čáře měli držení hole do hřiště a mohli tak oba dva střílet přímo z přihrávky.

Proti obrannému rozestavení 2 – 1 se nejvýhodněji jeví vzorec znázorněný na obr. č. 60. Úkolem hráčů na modré čáře je vylákat bránící dvojici hráčů co nejbližší k modré čáře, pak musí následovat přihrávka okamžitě po zpracování kotouče na hráče u branky. Tento hráč stojí někde na úrovni pod bodem vhazování tak, aby nebyl v ose mezi spoluhráčem na modré a bránícím hráčem a umožnil tím snadný průchod přihrávky. Dále musí mít tento hráč držení hole do hřiště a měl by být schopen rychle reagovat na měnící se podmínky. Ihned po zpracování kotouče směřuje k brance a volí jednu ze tří možností: 1. Přihrává křížem hráči na vrcholu brankoviště, 2. Přihrává hráči mezi kruhy, který tam odstupuje od brankoviště, 3. Sám zakončuje. Po zakončení všichni tři okamžitě doráží odražené kotouče. Tato akce musí být sehrána velice rychle, dříve než se bránící dvojice stačí vrátit od modré čáry před branku. Je výhodné, aby všichni útočníci měli držení hole do středu hřiště a mohli tak střílet z přihrávky.

Obr. č. 59 – Zakončení proti 1 – 2

Obr. č. 60 – Zakončení proti 2 – 1

5. 5. Rozbor oslabení 3 – 5 mužstev první ligy

Při oslabení o dva hráče používala mužstva při bránění vzorové rozestavení hráčů 2 – 1 a 1 – 2, kdy při vzorovém rozestavení 2 – 1 spolu na led nejčastěji chodili dva útočníci a jeden obránce a při vzorovém rozestavení 1 – 2 nejčastěji jeden útočník a dva obránci. Celkový rozbor oslabení o dva hráče je vyjádřen v tabulce č. 30. Celková analýza oslabení všech prvoligových mužstev je v příloze č. 2.

Tabulka č. 30 – Oslabení 3 – 5

Oslabení 3 – 5		
Oslabení 3 - 5	ubráněné	neubráněné
Celkem oslabení 3 – 5	303	67
Procentuální úspěšnost všech oslabení 3 – 5	81,9%	
Vzorové rozestavení	2 – 1	1 – 2
Počet sledovaných videozáznamů	72	48
Počet obdržených branek	31	18
Procentuální úspěšnost u sledovaných videozáznamů	56,9%	62,5%
Celková doba oslabení 3 – 5	70 min. a 44 s.	46 min. a 17 s.
Celkový počet přihrávek v oslabení 3 – 5	812	559
Celkový počet střel v oslabení 3 – 5	163	115
Průměrný počet střel v oslabení 3 – 5	2,3	2,4
Průměrný počet přihrávek v oslabení 3 – 5	11,3	11,6
Průměrný počet přihrávek před střelou	5	4,9
Průměrný počet střel před obdržením branky	5,3	6,4
Průměrný počet přihrávek před obdržením branky	26,2	31

Rozdíl v procentuální úspěšnosti ubráněných a neubráněných PH 5 – 3 mezi všemi oslabeními a sledovanými oslabeními je zapříčiněn tím, že do sledovaných oslabení byli započítány pouze ty, při kterých se útočícímu mužstvu podařilo proniknout do útočného pásma.

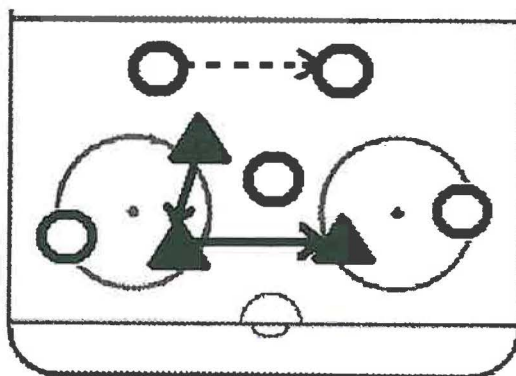
Při porovnávání vzorových rozestavení 1 – 2 a 2 – 1 při bránění přesilových her 5 – 3 jsme nedospěli k závažnějším rozdílům. Jediné v čem se výrazněji lišila byl průměrný počet střel a přihrávek před obdržením branky, kdy při vzorovém bránění 1 – 2 byly obě dvě tyto hodnoty vyšší.

5. 5. 1. VZOROVÉ ROZESTAVENÍ 1 – 2

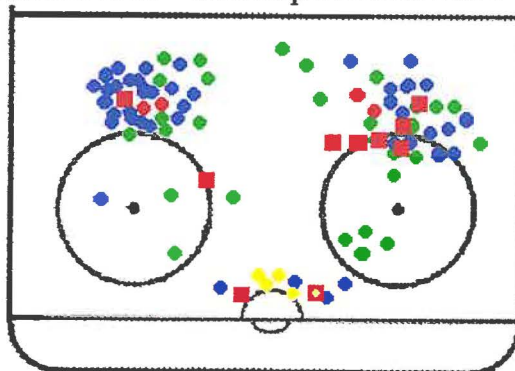
Vzorové rozestavení 1 – 2 využívalo při bránění dvojnásobného oslabení pět mužstev první ligy. Na led spolu při tomto rozestavení nejčastěji nastupovali jeden útočník a dva obránci. Schéma tohoto vzorového rozestavení je znázorněno na obr. č. 61. Střelba a obdržené branky jsou znázorněny na obr. č. 62.

Při tomto rozestavení se hráči pohybují podle kotouče, jeden hráč je na vrcholu kruhů a stojí v ose mezi soupeřovým hráčem s kotoučem a vlastní brankou a zbylí dva hráči jsou v prostoru před brankou. Jestliže protihráč s kotoučem přihrává po modré čáře svému spoluhráči, dojde k posunu hráčů v obranné trojici. Hráč, který byl na vrcholu se stahuje před branku. Hráč před brankou se přemísťuje podle směru kotouče na druhou stranu a třetí hráč vyjíždí na úroveň vrcholu kruhů proti hráči s kotoučem tak, aby byl v ose mezi ním a vlastní brankou.

Obr. č. 61 – Vzorové rozestavení 1 – 2

Obrázek č. 62 – Střelba při rozestavení 1 – 2

5. 6. Závěry z analýzy oslabení 3 - 5

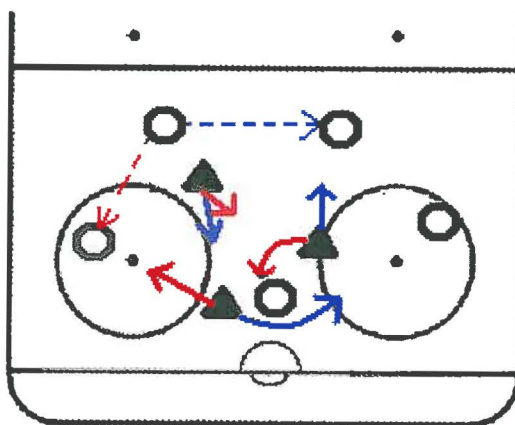
Z analyzovaných záznamů nelze jednoznačně určit, které vzorové rozestavení je výhodnější pro bránění dvojnásobného oslabení. Analýzou jsme zjistili slabiny u každého vzorového rozestavení.

U rozestavení 1 – 2 je slabinou neschopnost pokrýt hráče na vrcholu kruhů, který tak může střílet přímo z přihrávky. Tato situace nastane po několika obvodových přihrávkách, kdy bránící hráč již nestihne včas vyjet proti střelci na vrcholu kruhů.

U rozestavení 2 – 1 je nevýhodou, že po střele vzniká před brankou na několik okamžiků situace 3 – 1, kdy jeden bránící hráč není schopen zamezit dorážkám třech útočících hráčů.

Nejvýhodnějším postavením je vzorové rozestavení 1 – 1 – 1 znázorněné na obr. č. 65. Jeden hráč je proti soupeři s kotoučem v ose mezi ním a brankou, druhý mezi kruhy a třetí v prostoru před brankou. Celý tento útvar se pohybuje podle směru kotouče. Výhodou je, že útočící hráči se nemohou přiblížit od modré čáry k prostoru na vrcholu kruhů, odkud by mohli střílet z přihrávky. Bránící hráči jsou v ose střely a tak ji mohou zablokovat. V případě, že střela projde, jsou v prostoru před brankou ihned dva bránící hráči, kteří mohou zamezit dorážkám.

Obr. č. 65 – Vzorové rozestavení 1 – 1 – 1 při dvojnásobném oslabení

Jednotlivé barvy ukazují pohyb bránících hráčů při různých směrech přihrávek útočících hráčů. Bránící hráči by měli sledovat držení holí protihráčů. Ti, kteří mají držení hole do hřiště, mohou střílet z přihrávky a jsou proto nebezpečnější. K těmto hráčům by se mělo přistupovat blíže a zamezit tak střelbě z přihrávek.

b) analýza dotazníků

5. 7. Rozbor dotazníků

Tabulka č. 31 – Rozbor dotazníků

mužstvo	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost oslabení 3 - 5	Nácvik PH 5 - 3	Na led chodí	Preferovaný způsob zakončení	Vzorec rozestavení při oslabení 3 - 5	Na led spolu chodí	Bránící trojice
HC Slovan Ústí nad Labem	33%	91%	1 x týdně	běžné formace	improvizace	1 – 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu
HC Berounští Medvědi	30%	81%	3 x týdně	speciální formace	improvizace	2 – 1	2 útočníci 1 obránce	specializovaná na toto oslabení
HC Dukla Jihlava	25%	80%	1 x týdně	speciální formace	nacvičeným vzorcem	2 – 1	2 útočníci 1 obránce	určuje se během zápasu
SK Horácká Slavia Třebíč	25%	77%	1 x za 14 dní	běžné formace	improvizace	1 – 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu
KLH Chomutov	24%	85%	1 x týdně	speciální formace	improvizace	2 – 1	2 útočníci 1 obránce	specializovaná na toto oslabení
Haviřovská hokejová společnost	23%	86%	1 x týdně	speciální formace	nacvičeným vzorcem	2 – 1	2 útočníci 1 obránce	určuje se během zápasu
HC Kometa Group Brno	20%	100%	1 x týdně	speciální formace	improvizace	1 – 2	1(2) útočník 2(1) obránci	určuje se během zápasu
HC VČE Hradec Králové	19%	90%	1 x týdně	speciální formace	nacvičeným vzorcem	1 – 2 2 – 1	1(2) útočník 2(1) obránci	specializovaná na toto oslabení
HC Sareza Ostrava	18%	85%	1 x za 14 dní	běžné formace	nacvičeným vzorcem	2 – 1	2 útočníci 1 obránce	určuje se během zápasu
HK Jestřábi Prostějov	14%	71%	2 x týdně	speciální formace	improvizace	1 – 2 2 – 1	1(2) útočník 2(1) obránci	určuje se během zápasu
BK Mladá Boleslav	12%	81%	3 x týdně	speciální formace	nacvičeným vzorcem	1 – 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu
HC Olomouc	7%	70%	1 x týdně	speciální formace	nacvičeným vzorcem	1 – 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu
Sportovní klub Kadaň	5%	70%	1 x týdně	běžné formace	nacvičeným vzorcem	2 – 1	2 útočníci 1 obránce	specializovaná na toto oslabení
KLH Vajgar Jindřichův Hradec	4%	78%	1 x týdně	speciální formace	improvizace	2 – 1	1(2) útočník 2(1) obránci	určuje se během zápasu

Z uvedené tabulky je zřejmé, že se nepodařilo prokázat vztah mezi četností nácvičku přesilových her a oslabení 3 – 5 a jejich procentuální úspěšností. Většina mužstev se této přesilové hře a oslabení věnuje jednou týdně. Dále z této tabulky vyplývá, že pro úspěšnost přesilových her a oslabení není rozhodující, jestli na led nastupují speciální formace nebo formace, které spolu běžně hrají v zápase. Polovina mužstev používá při zakončení nejčastěji nacvičené vzorce, druhá polovina při zakončení nejčastěji improvizuje, ale nepodařilo se prokázat, který způsob zakončení je úspěšnější.

6. Diskuze

a) přesilová hra 5 – 3:

Z provedeného pozorování lze konstatovat, že nejvyužívanějším a zároveň procentuálně nejúspěšnějším způsobem proniknutí do útočného pásma je způsob, kdy hráč z osy přihraje v blízkosti středu hřiště spoluhráči, který najíždí podél hrazení a zaveze kotouč do útočného pásma. Zajímavé je, že druhým nepoužívanějším a zároveň druhým nejúspěšnějším byl individuální průnik. Důvodem je zřejmě fakt, že je na ledě při vyloučení dvou hráčů více prostoru a tak je šance proniknout tímto způsobem do útočného pásma větší než např. při přesilové hře 5 – 4 nebo při rovnovážném počtu hráčů na ledě.

V útočném pásmu používala mužstva různé vzory pro zakončení. Někdy nebylo zcela zřejmé, zda se při zakončení jedná o nacvičený vzorec nebo improvizaci hráčů a proto jsme vybrali ty, které mužstva používala nejčastěji. V útočném pásmu jsme porovnávali počet přihrávek a počet střel mezi využitými a nevyužitými přesilovými hrami 5 – 3 jednotlivých mužstev. Zde jsme došli k zajímavému výsledku. U všech mužstev byl rozdíl mezi využitými a nevyužitými v tom, že při využitých přesilových hrách mužstva daleko více střílela a méně přihrávala než při nevyužitých přesilových hrách 5 – 3. Tento fakt platil pro všechna mužstva.

Další zjištěnou zajímavostí bylo, že čím byla PH 5 – 3 delší, tím méně hráči stříleli a více si přihrávali. Mnohem produktivnější byla mužstva, která i při déle trvajících přesilových hrách častěji střílela a dorážela odražené kotouče. Při každé střele hrozí riziko, že se k odraženému kotouči dostane první bránící hráč a kotouč vyhodí, proto je nutné střelu neuspěchat. Ideální je, aby se jednalo o střelu z přihrávky z prostoru vrcholu kruhů. Jeden hráč by měl clonit brankáři ve výhledu a případně střelu tečovat. Další dva hráči by měli okamžitě po střele vytvářet tlak na branku a dorážet odražené kotouče.

Při analýze videozáznamů jsme zjistili, že nejčastější a zároveň nejúspěšnější způsob střelby byla střela z přihrávky. Z této střely nebo její dorážkou padlo nejvíce gólů, proto je výhodné, aby na led nastupovali hráči s takovým držením hole, které by jim tento způsob střelby umožnilo.

b) oslabení 3 – 5:

Při oslabení mužstva používala vzorce rozestavení 1 – 2 a 2 – 1, u některých mužstev z prozkoumaných videozáznamů, nelze jednoznačně určit, který vzorec používaly jako hlavní. Jednoznačně také nelze určit, který vzorec rozestavení je úspěšnější. Podle zaznamenaných míst na ledě, z kterých padly góly jsme zjistili u každého vzorce slabinu.

Při vzorovém rozestavení 1 – 2 se jako slabina jeví to, že po několika obvodových přihrávkách se hráči soupeře dostanou do prostoru na vrcholu kruhů odkud mohou střílet z přihrávky. Tento způsob zakončení byl také při tomto rozestavení bránících hráčů nejčastější a z tohoto prostoru padlo také při rozestavení 1 – 2 nejvíce gólů.

Při vzorovém rozestavení 2 – 1 je slabinou nedostatečně pokrytý prostor před brankou. Po střele nebo přihrávce do prostoru před brankou vzniká na několik okamžiků situace 3 – 1, kdy jeden bránící hráč může jen těžko zamezit dorážení kotouče třemi útočícími hráči. Z prostoru před brankou také padlo při tomto vzorovém rozestavení bránících hráčů nejvíce gólů.

Rozdíl v počtu střel a přihrávek útočících mužstev se mezi vzorovými rozestaveními 2 – 1 a 1 – 2 výrazně nelišil.

Nepodařilo se nám jednoznačně prokázat, které z těchto dvou rozestavení je úspěšnější, všechny zjišťované ukazatele byly podobné. Navíc porovnávat celkově rozestavení 1 – 2 a 2 – 1 bylo obtížné z toho důvodu, že většina mužstev používala rozestavení v různých úpravách a bylo těžké a ne zcela objektivní porovnávat např. vzorové rozestavení 1 – 2 prvního mužstva s vzorovým rozestavením 2 – 1 posledního mužstva, kdy jsou výsledky zcela jistě ovlivněny rozdílem v hráčské kvalitě obou mužstev. Z prozkoumaných videozáznamů a zjištěných údajů jsme dospěli k závěru, že nejúspěšnější je vzorové rozestavení 1 – 1 – 1, které je popsáno v této práci.

c) dotazníky:

U dotazníkové metody nemáme jistotu reliability. Je to hlavně z toho důvodu, že jsme zkoumali všechny videozáznamy od začátku sezóny, ale dotazníky trenéři vyplňovali až v druhé polovině sezóny. V některých případech se stalo, že v průběhu sezóny k mužstvu přišel nový trenér a tak se poznatky zjištěné z dotazníků mohly lišit od údajů zjištěných z videozáznamů z doby, kdy u mužstva ještě nový trenér nepůsobil. Ideální by bylo, kdybychom dotazníky rozeslali trenérům na začátku soutěže, v jejím průběhu, na závěr a výsledky pak porovnávali. Dále by jistě bylo zajímavé, kdybychom po trenérech požadovali, aby nám graficky znázornili používaný vzorec při zakončení a to potom porovnávali se skutečnostmi zjištěnými z videozáznamů.

U některých mužstev jsme měli nedostatek videozáznamů. Bylo to z důvodu, že mužstva zápasy nenahrávala nebo nám je neposkytla k dispozici, ale přesto se nám podařilo zajistit dostatek materiálu, které mají určitou výpovědní hodnotu.

Ze zjištěných výsledků se nám nepodařilo zjistit vztah mezi produktivitou v přesilových hrách 5 – 3 a úspěšností v oslabení 3 – 5 s celkovým umístěním v tabulce.

Dále se nepodařil jednoznačně prokázat vztah mezi četností nácviku a úspěšností při přesilových hrách a oslabení 5 – 3. Příčinou může být, že jsme se ptali pouze jak často se mužstva tomuto nácviku věnují a nesledovali jsme způsob nácviku.

V této práci jsme se dále nezabývali otázkou psychického vlivu přesilové hry a oslabení 5 – 3 na hráče a to jak přístupu hráčů k těmto situacím, tak ovlivnění dalšího průběhu utkání. Přístup hráčů bude z psychologického hlediska jistě rozdílný za nerozhodného stavu v utkání nebo za rozhodnutého stavu utkání. Zajímavé bylo i zjištění, že z 67 gólů, které padly v sezóně 2005/2006 v přesilových hrách 5 – 3, v 55 případech mužstva, která vstřelila v této situaci gól utkání neprohrála.

7. Závěry

K cíli této práce, tedy k otázce, který vzorec při zakončení přesilové hry 5 – 3 nejčastěji vede ke vstřelení branky, můžeme konstatovat, že se liší podle toho, jakým vzorcem rozestavení soupeř brání. Vzorce zakončení proti jednotlivým obranným rozestavením jsou znázorněny a popsány v této práci. Nejúspěšnější vzorec rozestavení při bránění přesilových her 5 – 3 byl vzorec 1 – 1 – 1.

Ohledně stanovených úkolů, je možno uvést:

1. Vztah mezi četností nácviku přesilových her a oslabení s procentuální úspěšností se nepodařilo prokázat.
2. Celková procentuální úspěšnost PH 5 – 3 byla 18,1%, zjistili jsme rozdíly mezi jednotlivými mužstvy (první 33%, poslední 4%), ale nepotvrdil se vztah mezi procentuální úspěšností a postavením mužstva v tabulce.
3. Rozdíl mezi využitými a nevyužitými PH 5 – 3 byl v množství počtu střel a přihrávek, kdy u využitých PH 5 – 3 bylo více střel a méně přihrávek než u nevyužitých PH 5 – 3.
4. Celková procentuální úspěšnost oslabení byla 81,9%, zjistili jsme rozdíly mezi jednotlivými mužstvy (první 100%, poslední 70%), ale nepotvrdil se vztah mezi procentuální úspěšností oslabení a postavením mužstva v tabulce.
5. Zjistili jsme z kterých míst nejčastěji padají góly. Při obranném rozestavení 1 – 2 je to nejčastěji z vrcholu kruhů po střele z přihrávky. Při obranném rozestavení 2 – 1 padá nejvíce gólů z prostoru před brankou a nejčastěji se jedná o dorážky po střele z přihrávky.
6. Jaké obranné rozestavení je úspěšnější se nepodařilo jednoznačně prokázat.

8. Použitá literatura a prameny

a) Literatura

1. BUKAČ, L. *Intelekt, učení, dovednosti & koučování*, Praha : Olympia, 2005, ISBN: 80 – 7033 – 896 – 2.
2. BUKAČ, L., DOVALIL, J. *Inovace ledního hokeje: Hra a trénink*, Praha : ÚV ČSTV, 1988.
3. BUKAČ, L., ŠAFAŘÍK, V. *Obrana v ledním hokeji*, Praha : Olympia, 1971, ISBN: 505 – 21 – 872.
4. GENDRON, D. *Training hockey successfully*, Human Kinetics, USA : Champaign 2003, ISBN: 0 – 88011 – 911 – X.
5. HORÁK, F., CHRÁSKA, M. *Úvod do metodologie pedagogického výzkumu*, Praha : SPN, 1989, ISBN: 17 – 304 – 89.
6. HORSKÝ, L. *Ladový hokej: Útok a obrana*, Bratislava : Šport STV, 1970, ISBN: 77 – 018 – 70.
7. KINGSTON, G. *Zpravodaj komise vrcholového hokeje: Hra v oslabení*, Praha : VSLH ÚV ČSTV, Č. 4, 1989.
8. KOPECKÝ, J. *Přesilová hra 5-4*, Kladno 2002, 62 s. Závěrečná práce na trenérské škole v Praze. Vedoucí diplomové práce PhDr. Zdeněk Vojta.
9. LIDICKÝ, J. *Přesilová hra v ledním hokeji*, Praha : ÚV ČSTV, 1979.
10. KOSTKA, V. *Moderní hokej*, Praha : Olympia, 1984, ISBN: 27 – 045 – 84.
11. KOSTKA, V., BUKAČ, L., ŠAFAŘÍK, V. *Lední hokej: Teorie a didaktika*, Praha : SPN, 1986, ISBN: 14 – 326 – 86.

b) Prameny

- internetové stránky

1. http://www.hokej.cz/index.php?lng=CZ&webid=260&menu=menu_3_1&view=stats_vysledky&ids=, poslední revize 27.2.2006 [cit.2006-02-27].

10. Přílohy

10. 1. Celková analýza přesilových her 5 – 3

Příloha č 1 - Analýza přesilových her 5 - 3 všech mužstev, ročník 2005/2006

Pořadí podle procentuálního využití PH 5 - 3		Pořadí po základní části 1. Ligy sezóny 2005/2006		mužstvo		Počet PH 5 - 3	Počet vsílených gólů v PH 5 - 3	Procentuální úspěšnost PH 5 - 3	Celková doba PH 5 - 3	Průměrná doba ke vsílení gólu v PH 5 - 3	Čas věnovaný v tréninku	Na led spolu chodí	Hráči nejčastěji zakončují	Druh PH 5 - 3	Počet sledovaných videozáznamů	celková doba videozáznamů s PH 5 - 3	počet střel v PH 5 - 3	počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet střel v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek v PH 5 - 3	Průměrný počet přihrávek před střelou v PH 5 - 3	Průměrný čas ke střele
1.	1.	HC Slovan Ústí nad Labem	24	8	33%	17 min. a 31 s.	2 min. a 11 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	6,4 min. a 54 s.	19	98	3	16,3	5,4	16 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	5,8 min. a 23 s.	10	84	2	16,8	8,4	50 s.				
2.	10	HC Berounští Medvědi	27	8	30%	24 min. a 34 s.	3 min. a 4 s.	3 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	7,5 min. a 65 s.	20	86	2,9	12,3	4,3	18 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	9,9 min. a 35 s.	22	116	2,4	12,9	5,3	26 s.				
3.	2	HC Dukla Jihlava	20	5	25%	14 min. a 51 s.	2 min. a 58 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	4,3 min. a 53 s.	13	61	3,3	15,3	4,7	16 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	3,3 min. a 4 s.	6	39	2	13	6,5	31 s.				
3.	11	SK Horácká Slavia Třebíč	28	7	25%	25 min. a 56 s.	3 min. a 42 s.	1 x za 14 dní	běžné formace	improvizace	využitá	7,4 min. a 16 s.	17	50	2,4	7,1	2,9	15 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	5,5 min. a 29 s.	10	26	2	5,2	2,6	33 s.				
5.	6	KLH Chomutov	33	8	24%	18 min. a 49 s.	2 min. a 21 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	5,1 min. a 57 s.	7	21	1,4	4,2		17 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	7,6 min. a 37 s.	18	85	2,6	12,1	4,7	22 s.				
6.	5	Havičská hokejová společnost	17	4	23%	12 min. a 16 s.	3 min. a 4 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	1,14 s.	1	3	1	3	3	14 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	4,5 min. a 15 s.	9	50	2,3	12,5	5,6	35 s.				
7.	4	HC Kometa Group Brno	25	5	20%	17 min. a 15 s.	3 min. a 27 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	3,1 min. a 41 s.	7	24	2,3	8	3,4	14 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	5,5 min. a 6 s.	11	68	2,2	13,6	6,2	28 s.				
8.	7	HC VČE Hradec Králové	31	6	19%	25 min.	4 min. a 10 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	5,2 min. a 46 s.	11	48	2,2	9,6	4,4	15 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	5,5 min. a 17 s.	11	98	2,2	19,6	8,9	29 s.				
9.	9	HC Sazka Ostrava	17	3	18%	12 min. a 5 s.	4 min. a 1 s.	1 x za 14 dní	běžné formace	improvizace	využitá	2,1 min. a 12 s.	7	17	3,5	8,5	2,4	10 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	0	0	0	0	0	0	0 s.				
10.	13	HK Jestřábi Prostějov	44	6	14%	42 min. a 31 s.	7 min. a 5 s.	2 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	2,2 min. a 36 s.	8	32	3	16	5,3	26 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	8,9 min. a 7 s.	19	102	2,4	12,8	5,4	29 s.				
11.	3	BK Mladá Boleslav	25	3	12%	20 min. a 30 s.	6 min. a 58 s.	3 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	3,02 min. a 33 s.	5	42	1,7	14	8,4	31 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	6,6 min. a 27 s.	9	66	1,5	11	7,3	43 s.				
12.	8	HC Olomouc	30	2	7%	24 min. a 15 s.	12 min. a 8 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	2,36 s.	3	8	1,5	4	2,7	12 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	9,10 min. a 10 s.	18	97	2	10,8	5,4	34 s.				
13.	12	Sportovní klub Kadaň	21	1	5%	20 min. a 26 s.	20 min. a 26 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	1,22 s.	2	2	2	2	1	11 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	6,7 min. a 4 s.	11	58	1,8	9,7	5,3	39 s.				
14.	14	KLH Vajnar Jindřichův Hradec	26	1	4%	22 min. a 9 s.	22 min. a 9 s.	1 x týdně	běžné formace	improvizace	využitá	1,06 s.	1	3	1	3	3	36 s.				
									speciální formace	improvizace	nevyužitá	9,9 min. a 8 s.	23	95	2,8	10,7	4,2	24 s.				

Příloha č. 2 - Analýza oslabení 3 - 5 všech mužstev, ročník 2005/2006

Pořadí podle procentuální úspěšnosti oslabení 3 - 5	Pořadí po základní části 1. Ligy sezóny 2005/2006	mužstvo	Počet oslabení 3 - 5	Počet obdržných golů v oslabení 3 - 5	Procentuální úspěšnost oslabení 3 - 5	Celková doba oslabení 3 - 5	Vzorec rozestavení při oslabení 3 - 5	Na led spolu chodí	Braničí trojice	Vzorové rozestavení	Počet sledovaných videozáznamů	Celková doba videozáznamů s oslabením 3 - 5	Procentuální úspěšnost sledovaných videozáznamů	Počet střel v oslabení 3 - 5	Počet přihrávek v oslabení 3 - 5	Průměrný počet střel v oslabení 3 - 5	Průměrný počet přihrávek v oslabení 3 - 5	Průměrný počet střel na bránu v oslabení 3 - 5	Průměrný čas ke střele
1.	4.	HC Kometa Group Brno	21	0	1	17 min. a 31 s.	1 - 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu	1 - 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	1.	HC Slovan Ústí nad Labem	34	3	0,91	24 min. a 34 s.	2 - 1	2 útočníci 1 obránce	specializovaná na toto oslabení	1 - 2	13	15 min. a 53 s.	0,85	32	153	2,5	11,8	4,8	30 s.
3.	7.	HC VČE Hradec Králové	20	2	0,9	14 min. a 51 s.	2 - 1	2 útočníci 1 obránce	určuje se během zápasu	1 - 2	4	3 min. a 14 s.	0,75	10	54	2,5	13,5	5,4	19 s.
4.	5.	Haviřovská hokejová společnost	29	4	0,86	25 min. a 58 s.	1 - 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu	1 - 2	1	40 s.	0	2	18	2	18	8	20 s.
5.	6.	KLH Chomutov	41	6	0,85	18 min. a 49 s.	2 - 1	2 útočníci 1 obránce	specializovaná na toto oslabení	1 - 2	2	1 min. a 29 s.	0	3	22	1,5	11	7,3	30 s.
6.	9.	HC Sazka Ostrava	20	3	0,85	12 min. a 16 s.	2 - 1	2 útočníci 1 obránce	určuje se během zápasu	1 - 2	3	1 min. a 26 s.	1	2	6	2	6	3	43 s.
7.	3.	BK Mladá Boleslav	26	5	0,81	17 min. a 16 s.	1 - 2	1(2) útočník 2(1) obránci	určuje se během zápasu	1 - 2	12	9 min. a 59 s.	0,67	27	130	2,3	10,8	4,8	22 s.
8.	10.	HC Berounští Medvědi	31	6	0,81	25 min.	1 - 2	1(2) útočník 2(1) obránci	specializovaná na toto oslabení	1 - 2	17	20 min. a 5 s.	0,71	32	227	1,9	13,4	7,1	38 s.
9.	2.	HC Dukla Jihlava	30	6	0,8	12 min. a 5 s.	2 - 1	2 útočníci 1 obránce	určuje se během zápasu	1 - 2	1	31 s.	0	1	5	1	5	5	31 s.
10.	14.	KLH Vajgar Jindřichův Hradec	27	6	0,78	42 min. a 31 s.	1 - 2	1(2) útočník 2(1) obránci	určuje se během zápasu	1 - 2	1	1 min. 25 s.	1	4	27	4	27	6,8	21 s.
11.	11.	SK Horácká Slavia Třebíč	13	3	0,77	20 min. a 30 s.	1 - 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu	1 - 2	4	3 min. a 18 s.	0,75	12	42	3	13	3,5	17 s.
12.	13.	HK Jastřábi Prostějov	31	9	0,71	24 min. a 15 s.	1 - 2	1 útočník 2 obránci	určuje se během zápasu	1 - 2	3	4 min. a 15 s.	1	7	36	2,3	11,7	5	36 s.
13.	12.	Sportovní klub Kadaň	27	8	0,7	20 min. a 26 s.	2 - 1	2 útočníci 1 obránce	specializovaná na toto oslabení	1 - 2	1	20 s.	0	1	3	1	3	3	20 s.
14.	8.	HC Olomouc	20	6	0,7	22 min. a 9 s.	2 - 1	1(2) útočník 2(1) obránci	určuje se během zápasu	1 - 2	10	6 min. a 22 s.	0,6	20	106	2	10,6	5,3	36 s.

10. 2. Celková analýza oslabení 3 - 5

10. 3. DVD – přesilové hry 5 – 3, první liga, ročník 2005/2006

Příloha č. 3 – Přesilové hry 5 – 3, první liga, ročník 2005/2006